

TOKIKOM

2010eko martxoa | 91. zenbakia

ailkor

txorierriko aldizkaria

Sabin Arana

Sustraietan arakatzen

JOSUNE MUÑOZ KALE ISTILUAK ZAMUDION RADIMERTXORIERRI ARETO FUTBOL TALDEA

UDABERRI KANPAINA

MARTXOA, APIRILA eta MAIATZA

Sariak Txartelak Erabiliz

**Txartela eskuratu berri dutenei
150 puntu emango zaizkie**

GABAI GASOLINDECIAN %2KO DESKONTUA

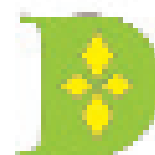
CAJA RURAL
DE NAVARRA

Derio Zeharrek Merkatarien
Elkarte Profesionala

anirik paraio!

Asociación Profesional de
Comerciantes y Mercaderes de Derio

Derio

Argitaratzailea: TOTOAN, Txorierriko Euskara Elkartearen Federazioa (Lagatzu, Zorritzketan, Arrekikili, Tximintx)
Tel.: 94 452 34 47
aikortxori@aikor.com / www.aikor.com

Zuzendaria: Xabier Goienetxe

Erredakzio burua: Itxaso Marina

Erredakzio taldea: Jose Angel Mentxaka, Maite Lekerika, Iñaki Suarez, Gaizka Eguskiza, Amagoia Guezuraga, Pospolin, eta Aritz ta Nagel

Kolaboratzaileak: Sara Gándara, Toti Mtz. de Lezea, Mikel Etxebarria, Fernando Olabarrieta, Xabier Díaz, Ines Serrano, Oihana Astobieta, DAT Derioko argazki taldea, Belen Gana, Juan Luis Goikoetxea eta Juantxu Bilbao

Zuzentzaileak: Alberto Mtz. de la Cuadra, Iñaki Astorkiza eta Jagoba Zallo

Publizitatea: Arantza Atxutegi (686 58 92 38)

Banaketa: AIKOR!

Maketatzailea: Gaizka Eguskiza

Inprimategia: Gertu

Ale kopurua: 5.500

Lege gordailua: BI 137-02 ISSN 1578-9322

AIKOR! aldizkariak ez dau bere gain hartzen aldizkarian adierazitako esanen edota eritxien erantzukizunik.

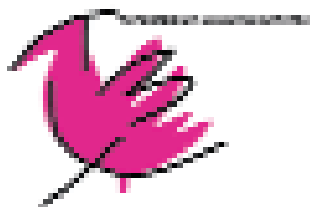
EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

KULTURA BAILA

I. EREKIA / I. EREKIA / I. EREKIA

BFA
DFB

diruz lagundutako aldizkaria

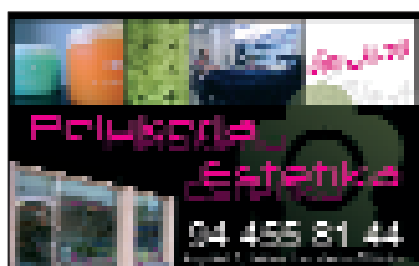

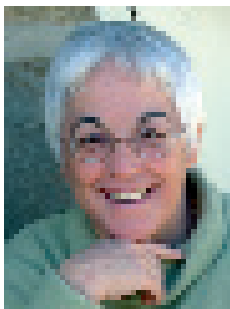
12 Josune Muñoz

24 Kale istiluak, Zamudion

28 Radimer Txorierri taldea

- 4 Eritxia
- 5 Laburrak eta albisteak
- 11 Iruditan... Zuritu egin du
- 12 Gurean izan da... Josune Muñoz
- 14 Gaztea eta... Aner Mentxaka
- 16 Jon Gastañaga, zapataria
- 18 Sabin Arana, historiazalea
- 22 Publierreportajea
- 24 Gakoa dibertimendua da
- 26 Txorierritarrak munduan... Quebec
- 28 Txorierri ezagutu... Kale istiluak, Zamudion
- 30 Elkaratek/Taldeak... Radimer Txorierri
- 32 Osasuna... Arnasa hartzea
- 34 Teknologia... 3D
- 35 Aikorrizketan... Mundialak gara txorierritarrok!
- 36 Sukaldaritza
- 37 Denborapasa
- 38 Agenda

TOTI MTZ. DE LEZEA
(Idazlea)

Liburuak zentsuratzea ohiko jarduna izan da Historian zehar. Errege-erreginak, naziak, komunistak, katolikoak, juduak, musulmanak, luteranoak... Zentsura erabili dute horiek guztiek, beren garaikideen adierazpen eta pentsamendu askatasuna kontrolatzeko.

Espanian, 1490ean, sei mila liburu erre ziren Salamancan, eta Sevillan, urte berean, hebrear biblia kopuru handi bat. 1500ean, arabieraz idatzitako milaka ale

Zentsura

erretzeko agindu zuen Granadan Cisneros kardinalak. 1502an, atzerritik liburuak inportatzea debekatu zen, eta 1558an zigor larriekin eta are heriotzarekin kastigatu zen Inkisizoak zentsuratutako edozein liburu edukitzea. Urte bat geroago, "Autore eta Liburu Debekatuen Indexa" sortu zuen Trentoko Kontzilioak, eta 1966. urtea arte egon zen indarrean. Index horretan sartutako obren zerrenda hain zen zabala, non, lau mendez, ia ez baitzen izan bertan agertzetik libratu zen autorerik, pentsalaririk, filosoforik edo zientzialaririk.

Inork uste badu joanak direla garai haiek, oker dabil.

Aurten berton, 2010ean, liburu denetatik kendu da José A. Pagola euskal apaiz eta teologoaren *Jesucristo, una aproximación histórica* liburuak, Tarazonako gotzainak kentzeko agindua eman baitu, Gotzainen Konferentziaren eta Vati-

kanoren oniritziarekin. Obra horrek *Nihil obstat e imprimatur* delakoa jaso zuen zortzigarren edizioan; hau da, moral eta doktrina ikuspuntutik argitaratua izateko onespren ofiziala, Uriarte gotzainak emana.

Beste garai batean, jendaurrean atzera egitera derrigortuko zuten autoreak, baita erretzera kondenatu ere. Uriarte gotzaina eta obra "heretikoa"ren irakurleak ere erre egingo zituzten. Baina orduan liburuak ez ziren iristen jende gehienengana, eta hedabideak eta baliabide teknologikoak ere ez ziren oraingoak. Orain arte saldutako 60.000 aleak askotxo dira Pagolaren pentsamendua gal dadin menderen mendetan amen.

Argitara zenean irakurri nuen liburuak, baina irakurri egingo dut berriro. Izan ere, ez dago ezer kitzikagarriagorik hau baino: kontra egitea pentsatze hutsa zuzenean infernura eramango zaituen bekakua dela sinesten zen lehengo garai haiek, garroteen eta ahokoen garai on horiek, faltan botatzen dituztenei.

Eskola 2.0 proiektua

Hitz egin dezagun polemikaz josita dagoen proiektu batez: eskola 2.0. Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Sailaren esku dagoen egitasmoa da, gauza gogoangarri guztiak bezalaxe. Horren ondorioz, EAEko zentro publiko zein probatueta Lehen Hezkuntzako bosgarren mailako ikasleek ordenagailu eramangarri bana edukiko dute. Zertarako? Internet eta Teknologia Berrien munduan trebatzeko, noski. Era berean, ohiko arbelak arbel digitalari utziko dio lekua eta, ondorioz, badirudi desagertuz joango dela gutako askok ezagutu dugun irakaskuntza-sistema. Berez, polemika sortzen

SARA GÁNDARA
(Kazetaria)

duena ez da egitasmoa bera, sareko konexioa baizik. WiFi-a, alegia. Labur azaltzearren, guraso asko beldur dira uhin elektromagnetikoek sor dezaketen kutsadura dela eta, minbizia eragin dezakeelako. Kezkatzeko moduko kontua da, baina, zintzoak izan gaitezen, urteak daramatzagu uhin elektromagnetikoekin elkarbizitzan, aspaldiko kontua da. Egia da haurren osasuna dagoela arriskuan, baina ez dut uste larri arduratu behar dugunik. Gainera, EHUKo Telekomunikazio Ingeniariei Eskolak egindako ikerketa batek dio WiFi uhinak ez direla kaltegarriak. Sinistu dezagun, ezta?

Aparkalekuak eta kirol eremu bat egingo dira Kurtzen

Lezamako Udalak jakinarazitakoaren arabera, laster hasiko dira lanak Kurtze auzoan. Bertan aparkaleku berriak eta kirol eremu bat egingo dira. Uste da lanok uda osterako egongo direla amaituta.

Guztira, 46 aparkaleku egingo dira. Haietako bi mugikortasun murriztua duten pertsonentzat izango dira. "Horrela arindu egingo da inguru horretan dagoen aparkatzeko arazoa, ibilgailuak oinezkoentzako tokietan egoten direlako sarritan", esan dute Udaletik. Aparkalekuak kirol eremu berriaren ondoan egingo dira. Eremu hori erabilera askotako zelai bat izango da, areto-futboleko nahiz eskubaloian jokatzeko aukera emango duena. Zelai hori 40 metro luze eta 20 metro zabal izango da.

Beste alde batetik, espaloiak egingo dira zelaira heltzeko, eta argiak jarriko

dira. Erreka husteko kanalak gaur egun dauden bezala utziko dira, eta aparkalekuen eremuan PVCzko kolektorea ipiniko da, euri urak biltzeko. Lanetan 125.000 euroko inbertsioa egingo da. Udalaren arabera, Kurtze auzoko herritarren bizitza kalitatea hobetu egingo da lan hauei esker.

Herri-lanak

Beste alde batetik, Udalak 264.106 euro jaso ditu Tokiko Enplegu eta Iraunkortasunerako Estatuko Funtsetik. Dirukopuru horren zati bat, 107.296 euro, Aretxabaletatik Isuzkitzara bitarteko hornidurako sarea konpontzeko erabiliko da Aretxalde auzoan. Beste zatia herriko zenbait lekutako estolda-sarea berritzeko erabiliko da. Lanak batez ere Garaioltza auzoan izango dira.

"Laburbira" Deriora ailegatuko da

Topagunea euskara elkartearen federazioak Film Laburren Zirkuitua antolatu du zazpigarren aldiz. Zirkuitua apirilaren 12tik maiatzaren 16ra bitartean egingo da eta nobedade moduan, aurten izena aldatu diotela aipatu behar da. Hemendik aurrera zirkuituak "Laburbira" izango du izena.

"Laburbira" apirilaren 22an ailegatuko da Deriora, Tximintx euskara elkartearen eskutik. Film laburren emanaldia arratsaldeko 8etan izango da Gurea Aretoan, eta bertan lan hauek jarriko dira ikusgai, doan: Koldo Almandozen *Ahate pasa*; Telmo Esnalen *Amona putz!*; Jose Luis Barredo eta Iñigo Garcia-ren *Clark eta Boris*; Arkaitz Basterraren *Esaiok*; Iñigo Sanzen *Nora zoaz*; Urko Mauduit eta Ioseba Salaberri-ren *Odisea etxaldean*; eta *Zorion hutsa*. Azken hau Estibaliz Arizek, Itziar Faidok, Janire Fernándezek, Vanessa Martínek, Gorka Montielek eta Malen Ulaziak osatutako taldeak egin du, karrera amaitzeaz zuek.

Emanaldian aipatutako zuzendarietarikoa bat egongo da eta ikusleek hari galderak egiteko aukera izango dute. Ekimena Derioko Udalak babestu egiten du.

Ikastolen aldeko jaiak

Maiatzaren 9an Herri Urrats Iparaldeko ikastolen aldeko jaiak egingo da Senperen. Eta maiatzaren 30ean Ibilaldia Bizkaiko ikastolen aldeko jaiak hartuko du lekukoa. Ibilaldia Bermeon izango da aurten. Aurreko urteetan bezala, Mankomunitateko Euskara Zerbitzuak autobusa jarriko du jaialdi bietara joateko. Herri Urratsera joateko, apirilaren 19tik maiatzaren 6ra bitartean eman behar da izena, bakoitzaren udal-txean edo Mankomunitatean bertan. Eta Ibilaldira joateko, apirilaren 19tik maiatzaren 27ra arte. Maiatzaren 6an eta maiatzaren 27an arratsaldeko 3ak arte bakarrik egongo da izena emoteko aukera. Pertsona bakoitzeko bost euro ordaindu behar da. Bost euro horietatik hiru euro fidantza moduan hartuko dira, eta horiek bidaiara joanez gero itzuliko egingo zaizkie parte-hartzaileei.

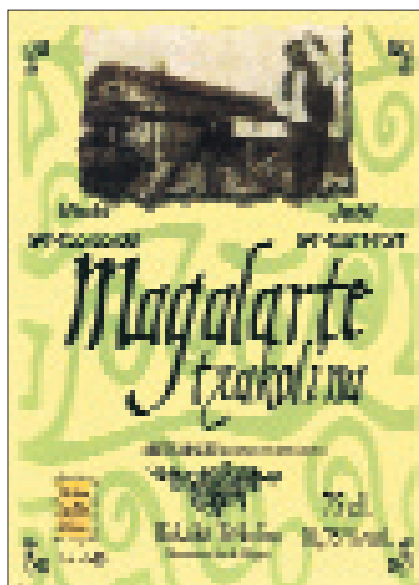
Pilota bultzatu nahi dute Zamudion

Arbolantza Zamudioko Kirol Elkarteak Pilotaren Eguna antolatu du lehenengo aldiz, martxoaren 28rako. Ekimenak "zamudioztarren artean pilotarako grina bultzatzea du helburu, eskupilota gazteen artean zabaltzea eta zaletasuna sortzea. Erakutsi nahi dugu Zamudion futbolaz gainera eskupilota ere badagoela. Eta, nola ez, ondo pasatzea", azaldu digu Iñigo Amariak elkartearen arduradunak.

Pilotaren Egunari goizeko 10:30ean emango diote hasiera. Besteak beste, eskuetan takoak jartzen eta pilota goxoak egiten ikasteko tailerrak egongo dira, eta hainbat joko egingo dira pilotako modalitate ezberdinen gainean: eskupilota, zes-

ta-punta eta pala, esate baterako. Eguerdiko ordu batean afizionatu mailako pilota partida izango da. Frontoian Asier Aurrenetxe eta Edorta Bilbao arituko dira Iñigo Aurrenetxe eta Dani Arkotxaren aurka. Amariak egun horretarako antolatutako ekitaldietan adin guztietako lagunak batzea espero du, gazteak zein nagusiak. "Nahi duenak du hurbiltzeko aukera, nahiz eta Zamudiokoa ez izan. Datorrenari ongi etorri handia emango diogu". Gaur egun 10 ume dabilta Zamudioko Pilota Eskolan. "Lan gogorra egiten ari gara umeek eskolan jarrai dezaten. Era honetako ekintzei esker horiek motibatzea espero dugu".

Institutua handitzea lehentasuntzat hartzeko eskatuko zaio Hezkuntza Sailari

Azken hilabeteotan, Derioko Institutuko eta Txorierriko ikastetxeetako gurasoen elkarteak kezkatuta azaldu dira, ikastetxeok etorkizunean izan dezaketen garapena dela-eta. Izan ere, herritarren kopuruak gora egin du udalerrri guztietan, eta horrek neurriak ahal bait arinen hartzea eskatzen du, ikastetxeok duten lekurik ezaren arazoa handitu ez dadin.

Mankomunitateko Udalek hainbat batzar egin dituzte ikastetxeetako zuzendaritza-taldeekin eta Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Sailarekin, ahalik eta lasterren eraikin berriak egin edo daudenak handitzeko.

Derioko Udalak, esate baterako, 90.000 euro eman zituen duela urtebete baino gehiago, autobia ondoan lursailak erosi eta institutu ondoan dagoen ibilgailuen parkinga bertan jartzeko. Parkinga gaur egun dagoen lursaila institutuaren handitze-obrak egiteko erabil daiteke eta Udalak lursail hori doan utzi dio Hezkuntza Sailari. Zamudioko Udalak ere doan eskaini du lursail urbanizagarria, han institutu berria eraikitzeko.

Hezkuntza Sailetik jakinarazi denez, alde batetik Zamudion institutu berria eraikitzea aurreikusi dute eta bestetik, Deriokoa handitzea. Lehenengoak Zamudio. Lezama eta Larrabetzuko ikasleak

hartuko lituzke, eta bigarrenak Derio, Loiu eta Sondikakoak.

Derioko Institutuko zuzendaritza-taldeak, ikastetxeko gurasoen elkarteak eta Udalak gai horri buruzko informazio zehatza emateko eskatu diote Hezkuntza Sailari. Horrela, obrak noiz hasiko diren jakin nahi dute eta Txorierriko eskola-mapa no-

la zehaztuko den. Era berean, gutuna aginduko da Bizkaiko Ordezkaritzara, Derioko Institutua handitzeko obrei lehentasuna emateko eskatzeko. Azaldu duten bezala, arazorik handiena hor dagoelako. Gutuna Txorierriko gurasoen elkarteek, ikastetxeetako zuzendaritza-taldeek eta alkateek sinatuko dute.

GAMINIZ
JATETXEA

Telefono: 944 281722
email: gaminiz@gaminiz.com

Residencial 312, Paseo Intermunicipal
48940 Leizorriben (Leizor)
www.gaminiz.com

ALBERTO

ALDOBRONDI 1
 100% POLYURETHANE
 100% POLYURETHANE

AM2
Internationales
Management / Journal

ZAM LMD MOTOR

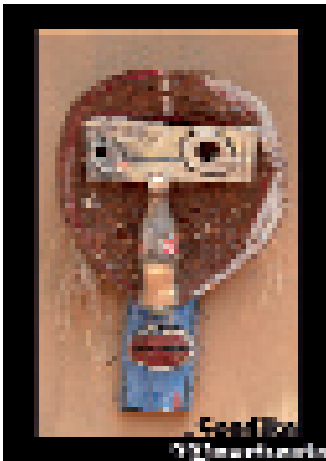
CONCEALMENT:
TAKING IT TO THE NEXT LEVEL

800.465.1010
800.465.1004

**At: Torrance
P.O. Box 1
80500
Torrance**

BAR TIKI
SPECIALTY MEXICAN CUISINE

Mauritania, ikusgai Sondikan

Jon Goikouria sondikoztarrak eta bere lagunek bidaia zorigarria egin zuten udan, Mauritaniako basamortuan zehar. Emozioz betetako abentura izan zen eta sondikoztarrei ez ezik txorierritar guztiei ere emango diete horren berri apirilean. Horrela, apirilaren 15ean bidaia gainera bideo-proiektzioa egingo dute Sondikako Kultura Etxean. Ekitaldia arratsaldeko 7:30ean izango da eta abenturari buruzko azalpenak emateaz gainera, ikusleen zalantzak argitu ere egingo dituzte bertan.

Beste alde batetik, bidaian ateratako argazkien artean 50 onenak aukeratu dituzte eta ikusgai jarriko dituzte liburutegian, apirilaren 12tik 30era bitartean. Argazki erakusketa txanda bitan egingo dute: bata apirilaren 12tik 21ra bitartean eta bestea, apirilaren 22tik 31ra bitartean.

Liburuaren Eguneko ospakizunak

Apirilaren 23an Liburuaren Nazioarteko Eguna izango da, eta, data horren inguruan, hainbat ekitaldi izango ditugu gurean.

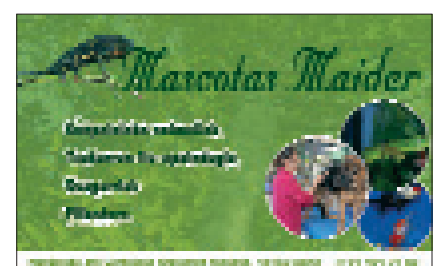
Larrabetzuko liburutegian, esate baterako, erabilitako liburu azoka txikia antolatuko dute apirilean zehar. Gainera, oparitxoak zozketatuko dituzte liburuak maileguan hartzen dituztenen artean. Toti Martinez de Lezea idazleak manifestu bat irakurriko du apirilaren 12an, 12:00etan, Anguleri kultur etxean. Eta horren ostean, Antzokiko istorioak umeentzako ikuskizuna eskainiko da. Arratsaldean "Liburuaren historia" erakusketa jarriko da ikusgai. Apirilaren 23an, arratsaldean, kiosko bat ipiniko da eskolako patioan, eta, besteak beste, umeentzako komikiak, ipuinak eta liburuak egongo dira han. Beste alde batetik, Eider Rodriguezen *Haragia* liburua hizpide edukiko dute apirilaren 22an, Literaturaz Berbetan ekimenaren barruan. Saioa arratsaldeko 8etan izango da Angulerin.

Edorta Jimenezek "Irakurketa bultzatuz" hitzaldia eskainiko du apirilaren 23an, goizeko 11etan, Derioko liburutegian. Egun berean, baina arratsaldeko 6etan, "Angela Figuera gogora ekarri" poesia-errezitaldia egingo da liburutegian. Errezitaldian Fernando Zamorak, Mari Carmen Perezek eta herriko musikariek hartuko dute parte.

Lezaman, ipuin kontalaria eta txo-

txongiloen tailerra antolatu dituzte apirilaren 23rako. Ekitaldiak 18:30etik aurrera egingo dira liburutegian.

"Musika-ipuinak" familia osoari zuzendutako ekintza da, eta hori Zamudioko liburutegian izango da apirilaren 24an, goizeko 11:30ean. Loiuko liburutegian, ipuin-kontalaria arituko da apirilaren 22an, arratsaldeko 5:30etik aurrera.

[illegible]

A man with dark hair, wearing a red and black tracksuit with white stripes on the sleeves and black shorts, is walking on a blue carpet. He is holding two large, ornate trophies, one in each hand. The background is a plain, light-colored wall.

A man wearing a black t-shirt and a black cap is stirring a large pot of soup. A group of people, including a man in a red shirt and a man in a black shirt, are standing behind him, watching the process. The setting appears to be a kitchen or a food preparation area.

Zuritu egin du

Eguraldiak okerrera egiten duenean daude ederren Txorierriko bazterrak.

Argazkia: Iñaki Aranguiz (DAT, Derioko Argazki Taldea)

Elkartzeko lekuak zure inguruan
Gureak, 2010-11-01tik
Gureak, 2010-11-01tik

Telefonoak:
91 414 08 10
91 414 08 11 (Bilakaia)
91 414 08 12

Elkartzeko lekuak zure inguruan
www.agrojardinastikene.com

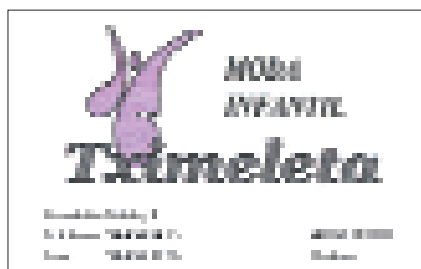
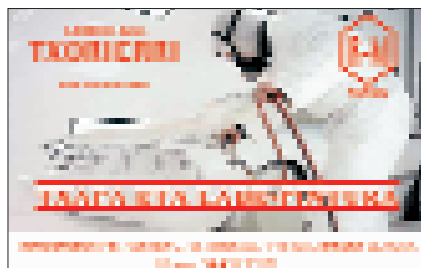
A collection of agricultural machinery, including a large green tractor at the top and several smaller red and white tractors below it, arranged in a semi-circle.

agrojardín Astikene

Elkartzeko lekuak zure inguruan
Gureak, 2010-11-01tik
Gureak, 2010-11-01tik

Elkartzeko lekuak zure inguruan
Gureak, 2010-11-01tik
Gureak, 2010-11-01tik

A row of logos for FCM, Agros, and Honda, with the Honda logo in red and the others in black.

“Errekonozimendua eta zor deutsaz literaturak e

JOSUNE MUÑOZ | literatura-kritikaria

Josune Muñoz literatura-kritikaria da eta 2004. urtean Skolastika egitasmoa ipini eban martxan. Skolastika literatura-gune feministea da eta Historian, liburuetan... agertzen ez diran emakume idazleak agerrarazoten dabez bertan. Emakumearen Egunaren haritik, Josune Zamudion izan da emakume eta literaturearen ganean berba egiten.

t: Itxaso Marina / a: Lagatzu

Zelango ondorioa atera dozu emakumeek egindako hainbat eta hainbat behar aztertu ostean?

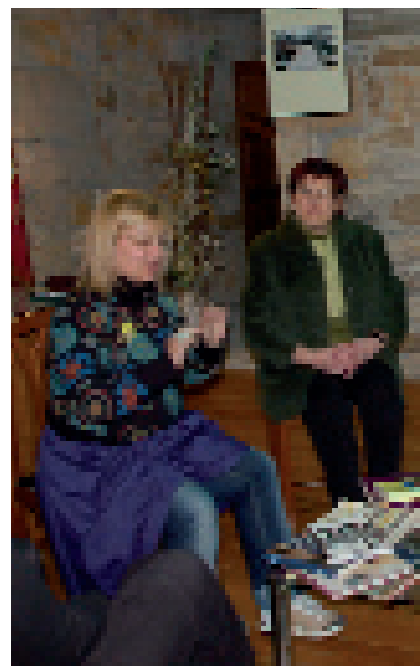
Emakumeon literatura badagoala. Literatura idatzia gehien jorratu dogun arloa ez da, beharbada, baina garrantzia handia izan dogu ahozko literaturan. Emakumeok beti egon gara literatura munduan. Beste alde batetik, leku guztietan igarri dot emakumeon literaturearen kontrako jarrera bat dagoala, mesprezuko kutsu bat.

Emakumeon literatura badagoala dinozu; idazle asko, emakumeak tartetan, ez dagoz ados.

Emakume idazleek ondo ezagutzen dabe emakumeon literaturearen kontrako aurreretxia, eta eurek literatura hori ez dabela jorratzen gurago dabe esan. Baina badago, jakina baietz. Eta ez da bakarrik gaietan nabarmentzen, gaiak lantzeko erean, pertsonaiak agertzeko erean, estiloan... be bai. Kontua da kritikariok tresna gehiago dogula aurreretxi hori aurre egiteko, eta emakumeon literatura ondo aztertu eta merezi dauen duintasuna emoteko.

Zein izan da emakumeak egindako ekarpena?

Gure ekarpena ezinbestekoa izan da ahozko literaturan, gure beharra hori transmitidu eta mantentzea izan dalako.

Eta kontuan hartu behar dogu idatzizko literatura ahozkotik datorrela. Literatura oso ikuspegi zabaletik ikusi dogu beti, eta transmisino eta mantentze-beharretan ibili gara, irakurtzeko zaletasuna bultzatzen, liburuak maileguan ixten, argitaletxeak martxan ipinten, literaturara deditzeko dirua ipinten... Emakumeok gizonen jarrera literarioak bultzatu egin doguz beti. Adibidea esatearren, ilustrazi-
noa ez zan izango garaiko *mademoiselle* barik. Emakume horreek energia, dirua

duintasuna makumeari"

eta lekua ez eze, estimulua eta indarra be jarri eben gizonen literatura bultzatzeko.

Zer zor deus-beraz, literatura munduak emakumeari?

Alde batetik, errekonozimendua; eta bestetik, duintasuna. Mesprezuzko jarra hori behingoz bukatzea, literaturaren historian agertzea eta gaur egungo curriculumean sartzea. Hori guztia zor deus-kue, ez gagozalako ez manualetan, ez unibersidadean, ez institutuetan...

Ze bardintasun dabe hemengo eta hango emakumeon literaturek?

Ahozko literaturan dogun garrantzia eta gaiak jorratzeko ere, banaka batzuk aitatzearen. Gizonek mundu bat kontaten dabe; eta guk beste bat: geurea. Gure sentsibilitatea, jorratzen doguzan pertsonaiak...

Euskal emakumeon literaturak badau ezaugarri berezirik?

Zorionez, eta lehenengo aldiz Historian, badagoz hiru belaunaldi ezbardinetako emakumeak beharrean: Mariasun Landa, Miren Agur Meabe eta Uxue Alberdi, belaunaldi bakotzeko adibidea ipintearren. Bertsolaritzan be beste duintasun eta maila baten sartu gara. Hor gagoz eta ziur nago geratzeko gagozana. Gero eta eleberri gehiago argitaratzen dira... Baina gure ilustratzaileen kopurua eta kalidade altua be azpimarratuko neukez. Momentu ona da arlo baten zein bestean. Istoria onak irudi on eta egokiak batera egotea atarramendu handiko fenomeno dala uste dot. Orain bakarrik faltaten jaku komikira jo eta horretan ibilten hastea.

Eskubideak bagabilz apurka-apurka hainbat arlotan lortzen, literaturan be bai?

Bai eta ez. Sariak, akademia, prestigiozko lanpostuak, unibersidadea... gizonen eskuetan dagoz oraindino. Eta merkaduan, bai, emakumeok saldu egiten dogu, baina hori beti egin dogu. Emakumezkoen literatura oraindino oso urrun dago gizonen kanonetik. Beraz, edo

*"Emakumeok gizonen
jarrera literarioak
bultzatu egin
doguz beti"*

*"Gure literatura
oraindino oso urrun
dago gizonen
kanonetik"*

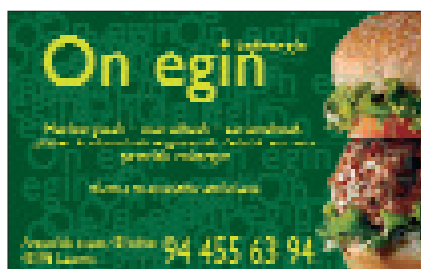
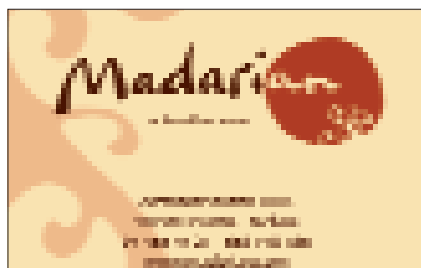
beste kanonen bat sortzen dogu, guztiz parean dabilena, edo ahaleginetan jarraitu beharko dogu gizonen kanon horretan sartzeko. Halanda be, sentsibilitatez sentsibilitate gauzak aldatzen ari dira, baina nik espero baina askoz astiroago.

Emakumezkoen literaturagazko mesprezuzko jarrera azpimarratu dozu. Zergaitik gertatzen da hori?

Emakumeona dalako, besterik ez. Beharra irakurri barik kritikau egiten da gehienetan. Badagoz adibide asko, baina bat jarriko dot: eleberri erromantikoak. Gizonek ez dabe genero hori irakurtzen; halanda be, badakie gaxa dana. Ganera, genero beragazko zein irakurleagazko mesprezuzko hiztegia erabiltzen dabe. Zergaitik? Oinarriz emakumeoi zuzendutako literatura dalako, emakumeon gauzak baino kontaten ez dituen.

Igaz Desira/Plazer poema erotikoen bilduma argitaratu zenduan Igor Estankona eta Edorta Jimenezagaz batera. Zein da emakumearen presentzia horretan?

Idazleen kopurua sartzeko erabagia Edortak hartu eban, eta berak baimen osoa emon eustan behar beste poeta liburuan sartzeko. Emakumeak %40 dira bilduman, baina horrek ez dau esan gura euskal emakume poetak %40 diranik; %9-10 baino. Ondorioz, liburuan oso ondo adierazoten da euskal emakumeon erotismo mundua. Sorpresa, ustebako, harridura eta gustu handiko materiala da; irakurtzera animau gura dot jentea.

"Argazkilaria izan nahi dut"

ANER MENTXAKA | argazkilaritza-ikaslea

Aner Mentxakak ikus-entzunezko errealizazioa ikasi zuen Andoainen eta lan batzuetan aritu ostean, langabezia gelditu zen. Neskalaguna Bartzelonara joan behar izan zuen iaz, eta gazte derioztarrak ez zuen alferrik galdu betidanik gustatu zaion hirira joateko aukera.

t: Gaizka Eguskiza / a: A.M.

Zer egiten zabilta Bartzelonan?

Iaz langabezia gelditu nintzen eta neskalaguna hona etorri behar izan zen. Beraz, berarekin etortzea erabaki nuen. Izan ere, Bartzelona oso hiri atsegina iruditu zait beti. Gaur egun argazkilaritza ikastaro bat egiten nabil, argazkilaritzak betidanik erakarri nau-eta. Gainera, argazkilaritza ikasteko, Bartzelona baino leku hoberik ez dago.

Zelakoa da ikastaroa?

Estudio-argazkilaritza jorratzen dugu: natura hila, erretratuak, publizitate-argazkiak... Argia non eta zelan jarri eta horrelakoak ikasten ditugu bertan.

Espero duzunarekin egin duzu topo Bartzelonan?

Ez naiz espero nuen lekuan bizi: ez naiz Bartzelonan bertan bizi, alboko herri

"Udan itzuliko naiz Euskal Herrira, baina oraindik ez dakit bertan zer egingo dudan"

txiki batean baizik. Herri lasaia da eta neska eta biok oso gustura gaude. Bartzelona hiriari dagokionez, espero nuen bezain ondo dagoela esan behar dut. Ikastaroa garestia da eta dena da berria, baina poz-pozik nago.

Eta irudia zergatik interesatzen zaizu? Nondik datorkizu zaletasuna?

Ez dakit. Ikus-entzunezko mailan ibili naiz beti, eta gustura, gainera. Baina orain

Aner Maputxeen herrian izan zen 2007an. Irudian bertako lonkoa, hau da, agintaria.

hasi naiz argazkilaritza lantzen eta gaur egun argi daukat argazkilaritza gehiago gustatzen zaidala. Argazkilaria izan nahi dut.

Baina argazkilari ere ibili zinen Korrikan, ezta?

Bai, azken Korrika bietan atera ditut argazkiak. Txorierriko etapetan izan zen, soilik, baina oso esperientzia polita izan zen. Furgonetan ibili nintzen eta Korrika beste ikuspuntu batetik gozatzeko aukera

izan nuen.

Eta zer egingo duzu etorkizunari begira?

Ikastaroa maiatzean amaituko da eta gero Euskal Herrira itzuliko gara. Beraz, oraindik ez dakit zer gertatuko den. Bartzelonan eskaintza zabala dago eta heringo argazkilariek espezializazio ederra dute: ezkontzak, natura hila, publizitatea.... Etxean, aldiz, oso merkatu txikia dugu, eta profesionalak denetarik egin behar dute.

Askapenaren taldekidea

Aner derioztarra orain hasi da argazkilaritza ikasten, Bartzelonan, baina argazkiak egitea betidanik gustatu zaio. Bidaiak egitea ere izugarri atsegin du, eta zaletasun bi horiek uztartu egin ditu Askapena talde internazionalistari esker. Kubara txikitatik joan nahi izan zuen, eta Maputxen herria (Txilen) ezagutzeko aukera ere izan zuen. Iaz Venezuelara joan zen neskarekin, euren kabuz. Bertan argazki kamara lapurtu zioten, eta, Kataluniara joan baino lehen, beste bat “arin-arin” erosi behar izan zuen.

“Leku ezezagunak ikustea gus-
tatzan zait. Euskal Herrian bizi du-
gun egoera politikoa Europako
beste leku batzuetan ere gertatzen
da eta antzekotasunak bilatzen
ditut kanpora joaten naizenean.
Jendearen bizimodua ere interesa-
tzen zait: kultura, ohiturak... Ameri-
ketan ibili naiz, batez ere, hizkuntza
aldetik errazagoa baita. Kontrasteak
ere politikak dira”.

Aner Txilen egon da, eta duela gutxi bertan gertatutako lurrikarak hunkitu du. Baina are gehiago hunkitzen dute “gure eskuetan ez dauden gertakizunek”. “Ni ez nintzen egon lurrikara gertatu zen inguruan. Lurrikara tamalgarria da, baina baita saihestezina ere. Hala ere, beste gauza tamalgarri batzuk ere gertatzen dira: esaterako, nik Txiletik alde egin eta gero, poliziak nik ezagututako gazte bat hil zuen, eta hori benetan penagarria izan zen niretzat”.

FIBRAS Y REFORMAS
C/ P. VALLEJO, 100. 07015 S. CARLES DE LA R. (TARRAGONA)

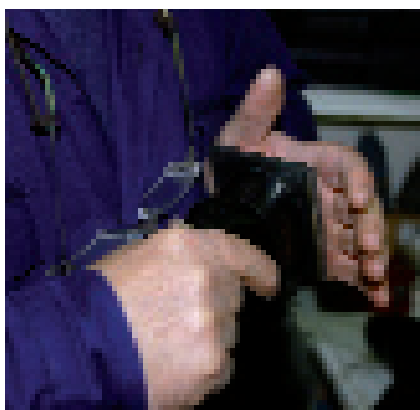
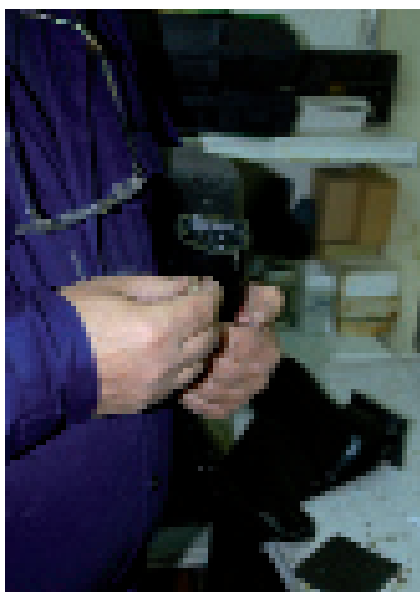
Corrotba

Revoluciones Integradas
GRUPOS DE COOPERACIÓN

Industria de la Construcción, Plásticos
DE LOS MATERIALES
C/ P. VALLEJO, 100. 07015 S. CARLES DE LA R. (TARRAGONA)
TEL. 071 575 100

GUEDAN
servizi da depositare, s.a.
via dell'Industria, 10 - 20139 Milano
- TELEF. 02/581011 - FAX 02/581012

IMMAGINE-MILAN RINGHIERA
Tel. 02/40 21 021 - Fax 02/40 21 041

Nor bere ofizioan

San Crispin zapatarien zaindaria da eta horrek leku pribilegiatua dau Jon Gastañagaren dendan. Tailua enkarguz eskatu eutsen artisau batzuei, santuaren irudia ez ebalako inon topaten; argazkietan baino. Sondikako zapataria urte bi barru jubiladuko da; edo ez, beharbada. Konfesau dauanez, oraindino ez dau argi zer egingo duan momentua ailegaten danean. "Hori gogoaren arabera erabagiko dot".

t/a: Itxaso Marina

Jon zapatari bakarra da Sondikan, baina herrian ez eze Txorierrri osoan be bada ospetsua. Izan be, bezeroak Larra-betzutik, Lezamatik eta Zamudiotik be joaten jakoz. "Ea zapatari ona nazen? Ba, ni ez naz horri erantzuna emon behar deusana. Gatxa da guztiak pozik izatea. Nik ahaleginak egiten dodaz".

Gustura dago beharragaz. "Osterantzean, ez dozu ezer egiten. Nire bizimodua zapatakaz da". Ogibidea dala 40 urte ikasi eban. Jon galdaragintza-lantegi baten egiten eban behar, baina istripua euki eban eta bizimodua beste era baten ateratea pentsau behar izan eban. Zapatari-ogibidea profesional batzuegandik ikasi eban eta ondoren, negozioa jarri eban Larrakoetxen, Loiu. Hogei urte emon ebazan han. "Beharra urtean zazpi hilebetea neban. Oporraldietan, eskolak-eta itxita egozanean, behar gitxi egoan. Beste alde batetik, negozioa neban lurra ez zan nirea, herriarena baino. Eta handik alde egin behar izan neban. Herrian bertan lokal bat emongo eustela esan eustan Udalak, baina nik beste leku baten begiratzea nahiago izan neban". Aukera batzuk aztertu ostean,

*"Sektorea kili-kolo
dabil euroa
ezarri zanetik.
Ekonomia-krisiak
areagotu egin
dau egoera"*

negozioa Sondikan martxan ipintea erabagi eban. Beste 20 urte pasau dira harrezkero.

Sektoreak kili-kolo dagoala dino Jonek. Eta euroak eragina zuzena euki daua horretan. "Egoera antzekoa da sektore guztietan. Euroak produktuak garestitu egin ditu eta jenteak leku batetik edo bestetik kendu behar dau hil amaierara ailegeteko. Jarraitzen da zapatak konpontzera ekarten, baina kostaten da bila etortzea". Ekonomia-krisiak egoera areagotu egin dau.

Urina bezala

Gaur egungo zapatak ez dira atxina-koak baizen onak, Jonen ustetan. Orain iraungite-data daben materialak erabil-

ten dira eta sasoi baterako erosten diran zapatek ez dabe hurrengorako balio. "Neguko zapatak erosten dozuz aurton eta zola "urina bezala" dabe hurrengo negurako. Zola hori ezin da ez itsatsi, ez iltzartu, ez josi. Eta barria ipini behar da. Baina zola barria ipini baino, merkeago ateraten da zapata barriak erostea". Zapatariak fabrikatzaileen kontrakoak dirala azaldu dau Jonek, "eta ez jake interesaten guk euren zapatak konpontzea".

Zapatak konpontzeaz ganera, hainbat produktu saltzen ditu dendan: kordioak, barne-zolak, betuna... Bezeroak kalidadea nahiago dauala aitatu dau. "Errazago saltzen ditut 15 euroko barne-zolak, 2,5 eurokoak baino". Larrakoetxeko dendan zapatak salgai be bazituen, baina Sondikakoan ez jartea erabagi eban. "Denpora luzea emoten dozu zapatakaz dendan eta ez da errentagarria. Ganera, bezeroa pozik lotzen ez bada, zu be ez zagoz pozik. Denda kendu nebanean, saldu barik nebazan zapata guztiak baltz bati emon neutsazan. "Ateraten dozuna, zuretzat, esan neutsan". Berak zapatak sortzea be ez deutso inoz bere buruari planteau. "Konpetentzia handia dago eta nire zapatak guratsu bik baino ez leukiez jantziko. Ez dau merezi".

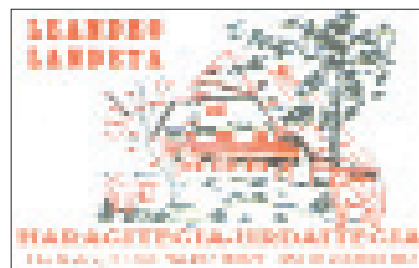
Behar bereziak

Pozik dago bezeroakaz eta beharra ez dau faltan. Zapatak ez eze narruagaz zeri-

"Zapatariak fabrikatzaileen kontrakoak gara eta ez jake interesaten guk euren zapatak konpontzea"

kusia dauan edozein gauzaren konponketak be egiten ditu: boltsak, garrikoak... "Kremlerak izan ezik; buruhauste handiak emoten dabez horreek!". Eta konponketa bereziak be egin ditu: helikoptero baten eserlekuen zorroa edo zaldiz ibiltzeko zelak, batzuk aitatzearren.

Berba egiten dogun bitartean, burura etorri jako dala urte batzuk gertatutako pasadizu bat. Behin, Audi baltz bat gelditu zan denda ondoan eta handik oso ondo jantzita egoan gizon bat atera zan. Dendara sartu eta zapatei piliak jarri gura eutsezala esan eutsan, laban egiten ebelako. Baina konponketa momentuan bertan egin behar eutsala, ez ebalako beste zapata pare bat. "Egunkaria itxi neutsan entretenidua egoteko, eta beharra amaitu nebanean, kreditu-txartelagaz ordaindu ahal eban galdetu eustan. Nik ezetz erantzun neutsan, baina hurbil banketxeak egozala. Oraindino ez da bueltau!".

“Txorierri izena ez dot inolako agiri historikoan aurkitu”

SABIN ARANA | historiazalea

Itsasoan 20 urtean egin eban behar, baina oinak herriaren sustraian ipintea erabagi eban aspaldian. Larrabetzu honetako herriaren historiaren zati bat partekatu dau gugaz.

t/a: Itxaso Marina

Zergaitik hasi Larrabetzuko historia arakatzeko?

Herri txiki baten historia oso garrantzitsua aztertzen dabilako. Nik historia unibersala be irakurtzen dot, jakina; baina gauza handiak baino, gauza txikiak interesaten jataz gehiago: jente xumearen bizimodu. Eta hori Larrabetzuko agiri zaharren bitartez ezagutzen ahalegintzen naz. Agiriok dirudunek egiten ebezan, halango paperak aterateak dirutza balio ebalako. Ondorioz, tartean dagozan hitzakaz saiatu behar da ulertzen zelan bizi zan jente xumea.

Zeintzuk dozuz iturritzat?

Orain dala 30 urte hasi nintzan Derioko eleizako agiriak aztertzen. Bilboko Artxibategiak be kontsultau egiten dodaz; hara asteen bitan joan ohi naz. Baina beste batzuk be bisitau dodaz: Indietako Artxibategia, Sevillan; eta Chancilleriako eta Simancaseko Artxibategia, Valladoliden. Horreetara inoiz bueltatu behar naz, oraindino dokumentu asko badagozala arakatzeko.

Azterketak ez du inoiz amaierarik?

Ez! Nire bizitza osoan zehar ez dot nahikoa astirik izango dokumentazio guztia aztertzeko. Ganera, jakin izan dot Gernikan beste artxibategi bat dagoala, eta han lur eta etxeen salmentakaz lotutako informazioa batu dabela. Joan beharko naz. Datuak Derion arakatzeko hasi nintzeanean, jatorrizko dokumentuak kontsultatzen nebazan. Baina gaur egun mikrofilmen bitartez egiten da eta ez da gauza bera. Lehen historiaren zati bat esku artean izatea legez zan.

Zein da Larrabetzuren ganean topatutako daturik zaharrena?

1340. urtearen ingurukoa da, Zugazti familiaren bigarren leinuko bat eskribaua izentau ebenekoa. Beste alde batetik, uria 1376. urtean sortu zan. Baina datu hori zehaztea merezi dau. Egia esan, uria 1415.ean sortu zan, baina garai hatan urteak neurtzeko modua aldatu eta atzera

*“Uria 1376. urtean
eratu zan, burdinoletan
interesak ebezanek
halan eskatuta”*

Bilbok dau erantzuna. Bilbo hazten hasi zan eta Bizkaiko jauntxuek, Larrabeztukoak tartean, Espainiara alde egin eta hangoakaz egin ebezan aliantzak. Bilboko portua garrantzizko elementu bihurtu eta merkataria, burgesak, hasi ziren indarra izaten. Bilbo inguruko mobimentuari esker indartu zan uriaren figurea XVII. mendearen hasieran. Batzar Orokorretan, ordura arte leinu etxeek edo Eleizaldeko jenteak poterea baeben, hortik aurrera Bilboko merkatariek hartuko eben leku-koa. Halanda be, Bizkaijan, uriko eta Elei-

Lobby Area

Bedroom

Bathroom

Breakfast Area

SUITE DELUX

STAY IN THE CITY, STAY IN THE SUITE

Colchones de Terciopelo La Suite más PG Elle es la más cómoda al dormir	Colchones de Arcoángel Perfumes de diseñador Un perfume exclusivo	Loft para Kiffon y Donda Un espacio único Un lugar para ti
--	--	---

www.suite-delux.com

zaldeko batzarrek XVII. mendearen erdialdera arte ez ziran egiten hasi.

Zein da topau dozun daturik bixiena?

Nik Larrabetzuko garapena esaten deusadana. Garapen hori burdinolen eskutik etorri zan. XV. mendean lau burdinola egozan bertan, eta hori oso datu bixia da, Larrabetzu oso herri txikia dala kontuan hartzen badogu. Burdinoletatik horreen jaubeek ez eze herritar askok be ateraten eben bizimodua. Baseritik ozta-

ozta ateraten zan jateko, eta herritarrek bertoko basoetan bildutako egurraz egindako ikatza saltzen eutseen burdinoletako jaubeei. Kintal bat burdin egiteko, lau ikatz zama ziran beharrezkoak... beraz, atera kontuak! Beste alde batetik, Larrabetzuko burdinolaren jaubea zan Euskal Herriko uri bakarra zan, beste guztietan errotak baziran be.

Inoz Txorierriren ganeko ikerketa egitea pentsau dozu?

Beno, nik batez be Larrabetzuren ga-

neko datuak arakatzen dodaz, baina, ez garanez bakarrik bizi, ikerketa horretan Txorierriko datuak be topau dodaz: Lezamako jentearen ganekoak, Zugazti eta Zamudio leinuek bat egin ebenekoak... Baina nik uste dot Txorierri XX. mendean asmautako izena dala. Ez dot atxinako dokumentuetan ezer topau. Ganera, Asua bailara Lezaman hasten da, han Asua ibaia dagoalako. Eta Larrabetzuko errekek, barriz, Ibaizabal ibaira jotzen dabe. Larrabetzu Ibaizabal bailarakoa da eta

Barrio
Barrio

Barrio
Barrio

LAPIKO

arrazimatu- eta dekorazio-garbitzaileak

*«Gure zerbitzuak eraberritzen dituzte»
«Gure zerbitzuak eraberritzen dituzte»*

ERAKUNTZA BERRITZA eraberritzen dituzte
 berrikuntza-zerbitzuak: **PREZIO HERRAIA**
 Alde berria eta berrikuntza garbitzaileak

30 años

☎ 91 453 44 81 | ☎ fax 91 453 44 82 | ✉ info@lapiko.com, info@lapiko.es | www.lapiko.com

Kitchenakuk

Modulak, armarioak, koadroak, koadroak, koadroak

Modulak, armarioak, koadroak, koadroak, koadroak

☎ 91 453 44 81 | ☎ fax 91 453 44 82 | ✉ info@lapiko.com, info@lapiko.es | www.lapiko.com

*"Uriko eta Eleizaldeko
batzarrak XVII.
mendearen erdialdera
arte ez ziran
batera egiten hasi"*

*“Larrabetzuko
garapena burdinolen
eskutik etorri zen”*

*“Larrabetzuarrak
Ibaizabal bailarakoak
gara eta Arratiarako
joerea euki dogu beti”*

guk Arratiarako joerea euki dogu beti. Hori guk berba egiten dogun euskeran beran be bada nabaria... Baina Txorierriko Mankomunidadea sortu zanean, Larrabetzuk han sartzea erabaqi eban.

Beharbada, bereziak zariela horregaitik esango dabe gainontzeko txorerritarrek...

Bai, ez bardinak gara, orain dala gitxi arte harreman txikia izan dogulako Txori-
rriko gainontzeko herriakaz. Ganera, Bil-
borako trenbidea bakarrik Lezamaraino
ipintek be egoera hori areagotu egin
dau.

Zer dozu orain esku artean?

XVII. mendeko datuakaz nabil, eta ez dakit azterketa inoz amaituko dodan. Urte honeetan batutako informazioa kronologikoki ordenatu dot eta ja lau liburu osatu dodaz. Informazioa ez da inon atarateko; niretzat da. Halanda be, gura dauan guztiak kontsulteteko aukerea dau.

Ola eta errota baino gehiago

Sabinek berarentzat biltzen dau Lar-rabetzuko historia; berarentzat eta ha kontsultau gura dauan guztiarentzat. Baina herriko historiaren zati bat argita-ra eroan eban Arrekikiki euskera alkar-teak orain dala urte batzuk. *Urkulu, ola eta errota baino gehiago* liburutxuan, burdinola horren nondik norakoak azal-du dauz Sabinek. "Txorierriko korridorea egiteko obren ondorioz, burdinolaren azpiegitura desagerrarazoko ebela banekian. Argazki pilo bat atera neban, eta horreekaz zein burdinolaren ganean topautako informazioakaz liburua argitaratzeko proposamena egin eusten. Urkulun burdinola baegoala agiri izate-ko";

Sabinek azaldutakoaren arabera, Urkulu oso leku aproposa zan burdinola eregiteko, hango errekan ur-masa handia biltzen zalako. Halanda be, burdinola kokatuko zan lurra jaube gehiegi ebazan eta tirabirak sortu ziran ho-

reen artean. Azkenean, Urkuluko burdinola 1503. urtearen inguruan egin zan, Pascuala Zugazti andrea bitartekari ibili zala. Baina tirabirak dirala medio, egileak ez dau uste azpiegitura 1512. urtera arte martxan ipiniko zanik. Bertako lurraren ugazaba batzuek Bilbotik ekarritako harriakaz gau baten errota al-tzau eben bertan eta beste gau baten uriaren aldekoek suntsitu be.

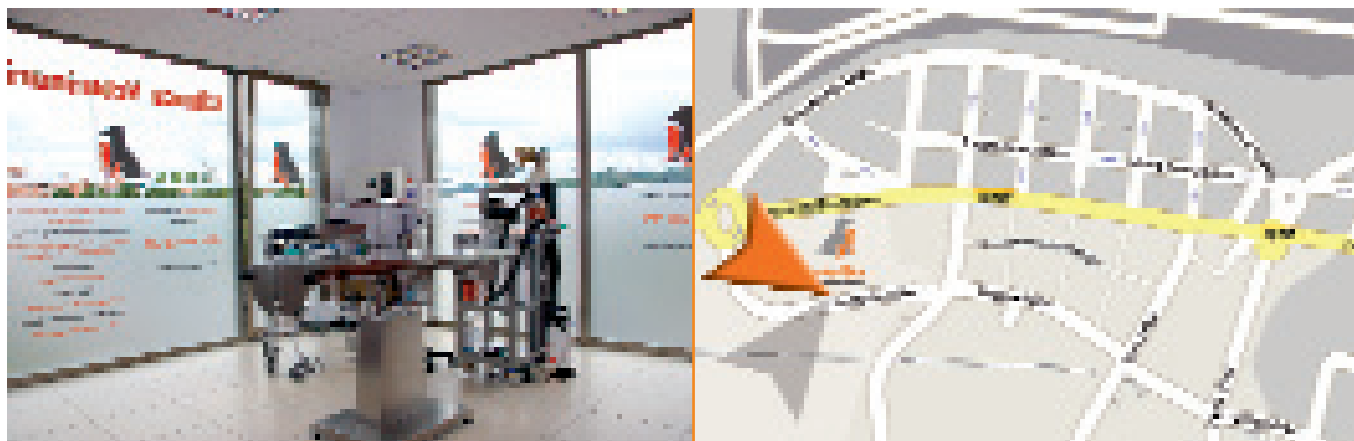
“Burdinolaren ondoan egurrezko zubia egoan. Garai hatan zubi guztiak ziran egurrezkoak eta hareek berreregiteko beharra egoan urtero. XVIII. mendean zubia harriz egitea erabagi eban uriak. Oso azpiegitura polita zan eta bere ondoan atetxu bat eban, uriolak egozanean automatikoki uraren indarrak ixten zana. Bermeotik Gaztelera eroaten zan arrainaren bidea deiturikoa izaki... Azpiegitura guztia –burdinoa, etxea, zubia...- ordu baten bota eben behera, korridorea egiteko lanak zirela eta”.

[illegible][illegible]

Bar TRIPPY
TUES. GROUP OPEN

For a further understanding, see the notes on the following website, about other Trippers, Berlin:

www.trippys.com
 030 30 30 30

Bete-beteko ospitalea maskotentzat

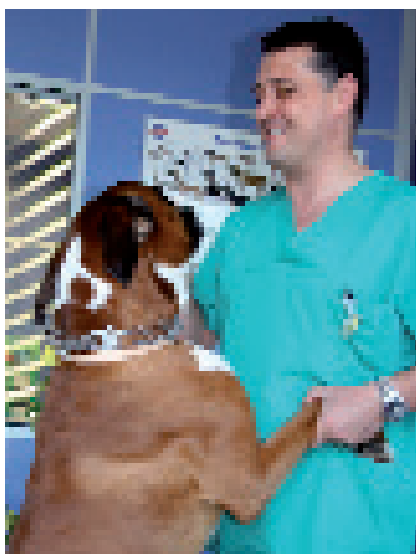
Sondika albaitaritza-klinikak zerbitzu sorta zabala eskaintzen du etxetik gertu, eta tratu xumea ematen du

David García Sondikako albaitaria izan da azken 10 urteotan. David herrikoa da, baina kanpoan urte batzuk eman zituen karrera ikasten eta lan egiten. Geroago, esperientzia handia zuela itzuli zen herrira, eta bertan Sondika albaitaritza-klinika jarri zuen martxan. Hasiera batean lokal apala zuen, baina duela hiru urte klinika handiago batera joan zen, zerbitzu hobea eskaintzeko asmoz.

Gaur egun bere kontsultategia ederto dago hornituta, eta edozein zerbitzu edo larrialdi aurre egiteko gauza dira han: guztira, 170 m²-ko azalera du klinikak eta instalazio hauek ditu: sarrera, itxarongela, kontsulta bi, laborategia, X izpietako gela, ebakuntza-gela, ospitalizazio-gela, liburutegia, ekografia-gela, ile-apaindegia eta biltegia.

Teknologia berriez baliatuta, Davidek eskaintza zabala jartzen du sondikarron eta txorierritarron eskura: patologia medikoa (diagnosia eta gaixotasunen kontrako tratamenduak), kirurgia oro har, traumatologia, maskoten ospitaleratzea, irudien bidezko diagnosia (erradiografiak eta ekografiak), ugalketa eta hazi-jartzea, analisi klinikoak (odol- eta gernu-analisiak, batez ere), eta ile-apaindegia katu eta txakurrentzat.

Klinika errepide nagusitik gertu dago, Asuatik etorrita, Sondikako sarreran, alegia. Bezeroek erraz eta klinikatik hurbil

aparkatu ahal dute, baita atoiak eramaten dituztenek ere.

Kontsultategiaren ordutegia zabala da: astegunetan eta larunbat goizean dago irekita. Gainera, 24 orduko larrialdietarako zerbitzua ere eskaintzen du Davidek. "Zerbitzu hori betidanik nahi izan dut eskaini, eta azkenean lortu dut: gaur egun, beste albaitari baten laguntzari esker, 24 ordu egunean eta zazpi egun astean gaude zabalik, larrialdiei erantzuteko".

Aldez aurretik hitzordua eskatuta, mota guztietako bezeroak hartzen ditu klinikak: partikularrak, txakur-egoitzak,

hazleak, maskoten dendak, erakunde publikoak... Guztiei kalitate-prezio erlazio ona eskaintzen die Davidek.

Bere ogibiderako bokazioa du sondikarrak eta etengabeko hezkuntzaren aldeko apustua egiten du. Izan ere, hainbat ikastarotan hartzen du parte urtean zehar. "Ikasi behar da, ahalik eta zerbitzu gehien eta hoberen emateko. Astebururen bat libre badut, tailerrak egiten ditugu. Horietako bat nik antolatzen dut Sondikako klinikan urtean behin, anestesiarri buruzkoa, alegia".

"Normalean prebentzioa eta diagnosi goiztiarra lantzen ditugu: txertoak, parasi-toak hil, elikadura, jaiotzetiko gaixotasunak diagnostikatu... Horrela, maskotak luzeago eta hobeto bizi izatea lortzen dugu". Beste alde batetik, elikadurak duen garrantzia aipatu du Davidek. "Bitxia bada ere, animalia batzuek dietak behar dituzte: bihotzeko, hezurretako eta giltzurrunetako arazoak edo erditzeko arazoak badituzte, lodiagiak badaude.... Adinaren arabera, premia ezberdinak dituzte eta horiek banan-banan jorratu behar dira. Horretarako, pentsuen eskaintza zabala dugu bai txakurrentzat, bai katuentzat".

Informazio gehiago:
Iturrikosolo, 4 (Sondika)
Tel.: 94 453 52 08
cvs@euskalnet.net

ZERBITZUAK:

- PATOLOGIA MEDIKOA
Infekzioen eta parasitoen
kontrako tratamenduak
- KIRURGIA
- UKATZETA eta HAZI-JANTZIA
- RADIOLOGIA
- ANALISI KLINIKOAK
FISIOLOGIA
- ILE-ARINDEGIA
FISIOLOGIA
- ETXEZ ETXERO ZERBITZUA
- LANTZARITZA 24 ORDUZ-ITAN
607 85 60 39

sondika

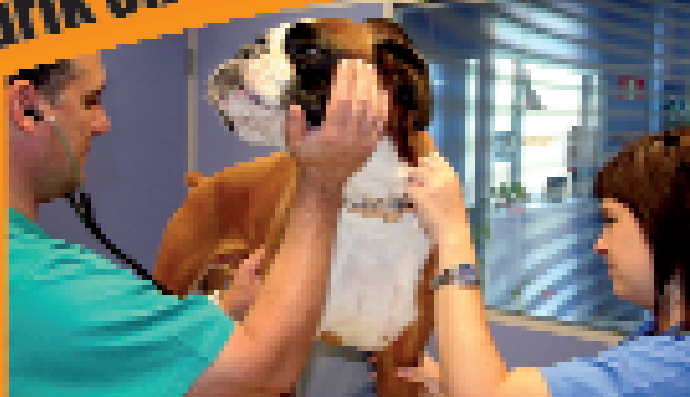
Albaitaritza klinika

Iturikoroa, 4
48130 Sondika (Bizkaia)
t: 91 453 52 08

Astelehenerik ostiralera:
10:00 13:30 / 17:00 20:00
Larunbatean:
10:00 / 13:00

Zerbitzurik onena

Konfiantzarkoa

Dibertimendua araua da

t: Itxaso Marina / a: Loiu Gurena

Elena García Loiu Gurena nagusien egoitzako psikologoa da eta berak azaldu digun bezala, bertako egoiliarren %70 autonomoak dira. Hori dela-eta, berrantolatatu egin behar izan dituzte zentroak eskaintzen dituen ekintzak.

Alde batetik, nagusien egoitza gehienetan topa daitezkeen ekintza terapeutikoak egiten dira han: psikoestimulazioa, psikomotrizitatea eta erlaxazioa, banaka batzuk aipatzearen. Ekintza horiek onura handiak ekartzen dizkie nagusiei gorputza ez ezik burua ere suspertu egiten dutelako. Bestetik, jai- eta jolas-ekintzak ere antolatzen dituzte egoitzan. "Oso inportantea da nagusiak ez aspertzea eta gizarte-sareak sortzea euren, familien eta langileen artean. Nagusien egoitza batean egoteak ez du esan nahi kanpoko munduarekiko harremana eten egin behar denik. Are gehiago, kanpoko munduarekiko harremana izateko gaitasuna dagoenean, sustatu egin behar da".

Eta egoiliarrek kanpoaldearekin harremanetan jarraitzeko, hain zuzen ere, autobus bat jarri dute martxan, nagusiak egunero Bilbora eroan eta handik ekartzen dituen. Era berean, banaketa-furgoneta bat astero hurbiltzen da zentroraino eta modu horretan, ziurtatzen dute mugikortasun murriztua duten lagunek nahi dituzten "gutziak-eta" erosi ahal izatea.

Loiu Gurena nagusien egoitzan argi dute aisialdia lantzea gorputza eta burua lantzea bezain inportantea dela. Horregatik, ekintza terapeutikoaz gainera ekintza ludikoak ere eskaintzen dizkieten egoiliarrei.

"Guk jai guztiak ospatzen ditugu: Santa Ageda, San Blas, Inauteriak... Edozein aitzakia da ona jaialdia eta dantzaldia antolatzeko. Ona eta onuragarria, hurrengo egunetan egoiliarrek alaiago azaltzen direlako". Gainera, egoitzan txoko bat ere badago, eta familiako ospakizunak egiteko erabil dezakete.

Baina Gurena egoitzan tailer sorta

zabalean parte hartzeko aukera ere bada. Horietako bat risoterapiaren tailerra da. Nagusiek kezka asko dituzte buruan: batzuek egoera fisikoan dute sorburua; eta beste batzuek, gogo-aldartean. "Horregatik da inportantea egunean momentu bat hartzea, arazook alde batera utzi eta gauzak umorez ikusteko. Tailer horretan egoiliarren arteko harremana ere lantzen dugu".

Kezkatuta baino, okupatuta nahiago

Luchi 90 urteko emakume alaia da. Mugimendua gustatzen zaio eta horregatik parte hartzen du ahal duen ekintza guztietan. "Izan be, kezkatuta baino, nahiago dot okupatuta egon". Horrela, bada, kartetan jolasten du lagunekin eta errosarioa errezatzen ere badoa. Abesbatza kantatzen du eta abestiak gogoratzea memoriarako oso ondo datorkiola dio. "Kantatea eta dantzatea izugarri gustatzen jat. Gaztea nintzenean, Gaztelekuko dantzaldira joaten nintzen". Egoitzan egiten diren ekintza guztiak oso entretenigarriak dira, emakumearen ustez. Baina berari gehien gustatzen zaizkionetarik bi risoterapia eta erlaxazio tailerrak dira. "Lehenengoan barre egiten dozulako; eta bigarrenetan erlaxatu egiten zarelako. Oroitzapen politak jatorkuz gogora eta jarten deuskuen musikea be oso atsegin da". Inauterietan primeran pasatu zuen moztarokak eta ekintzak prestatzen, izan ere, egun batzuetan Hawaiira "bidaiatu" ziren egoitzako guztiak. "Hemen ez da inor aspertuten. Onena aktibo egotea da".

Youtube

Interneten aroan aspaldian sartu ginen, eta nagusi askok ere grina handia erakusten dute mundu birtuala ezagutzeko. Informatika tailerretan ordenagailuaren erabileraz gainera, sarean nabigatzen ere ikasten dute. "Arrakasta handiko ekintza da. Askok ordenagailua eta router eramangarria erosi dituzte, logelan ere Interneten ibili ahal izateko. Musika youtube entzutea izugarri gustatzen zaie".

Klasean ikasitakoa praktikan jartzen dute eta bateren batek abesbatzaren egitaraua ordenagailuaz idazteko aprobetxatzen du. Gurena abesbatza ere bada-goelako. Irakaslea ABAOn dabilen erru-siar abeslaria da, eta nagusiek abesten

eta ahotsa modulatzeko ikasten dute berarekin. Horrezaz gainera, sketchak antzeztzen dituzte eta eurek idatzitako poemak edo istorioak irakurri ere egiten dituzte. Hilabetean behin saioa eskaintzen dute zentroan bertan, eta beste egoitza batzuetara ere joaten dira.

Zapatuetan eta domeketan pelikula bat ematen dute zine-aretoan. Nagusiek gehien eskatzen duten generoen artean zarzuela eta musikalak daude. "Hilean behin, zine-foruma dugu: pelikula bat ikusi eta hainbat ariketa egiten ditugu horri buruz". Kazetaritza tailerrean ere eguneroko berriak dituzte mintzagai, eta guztion artean aukeratzen dituzte egoitzaren egunkariaren hurrengo alean argitaratuko diren artikulak.

Aipatutakoak Gurenak egoiliarri eskaintzen dion aukera ludiko sorta zabala adibide batzuk dira. "Horiek guztiek onura psikologiko handia ekartzen diete. Parte-hartzea oso handia da tailer guztietan, eta oso pozik gaude, bai zentroko langileek bai egoiliarrek".

"Nagusien egoitza batean egoteak ez du esan nahi kanpoko munduarekiko harremana eten egin behar denik"

TXORIERRI
2007

Proiektuak: 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

Garaioltza en Internet: www.garaioltza.com

ITE MIKELI JARDUNALAN
Datuak: 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

GUNDIA MERTZERIA

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 34

Montrealeko etxeorrazak: finantza eta komertzio aldea, Mont-Royal parketik ikusita

Niagarako ur-jauziak, Kanadako lurraldetik ikusita (ikus-ten dan beste aldea Estatu Batuetako lurraldea da)

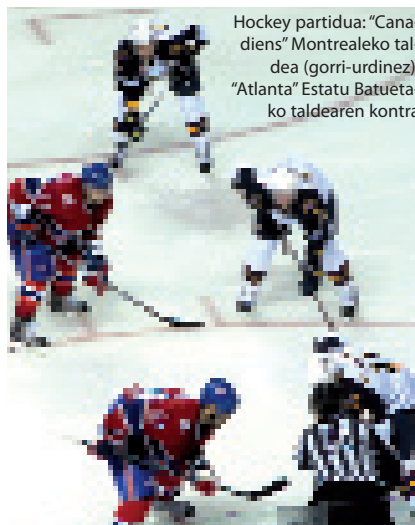

Quebec, erraldoi ezezagun horren pintzelada gazi-gozaak

t/a: Fernando Olabarrieta

UQÀM-en (Université du Québec à Montréal-en) egon nintzan igazko urriazaroan bertako irakasle-ikerlari batek konbidatuta, euren ikerketa-teknikak ikasten eta batera egin beharreko ikerkuntza lerroa prestaten. Sei astebete egin nebazan Montreal urian, lanean eta hango bizimoduan murgilduta. Egotaldiaren amaieran, beste zortzi egun ibili nintzan inguruak ezagutzen, bai Quebec probintzian zehar eta bai Ontarion be. Esperientzia aberasgarria, zoragarria!

Dana da handia han, itzela, erraldoia... Horixe da, antza, hara lehenengoz heldu garen gehienok hartu izan dogun lehenengo inpresinoa: luzera-zabalerak, itsasoak eta basoak, ibaiak eta kataratak, uriak eta auzoak, kamioiak eta errepideak, fauna eta flora..., bertako eta hara joandako kulturak. Baina ezezaguna be bada europarrontzat. Ez dogu eskolan hango geografia, natura ez kulturarik ikasi, eta

Hockey partidua: "Canadiens" Montrealeko taldea (gorri-urdinez), "Atlanta" Estatu Batuetako taldearen kontra

mundu globalizau honetan komunikabideek ez deuskue hango barririk ez zaharrik emoten, ez Kanadakoek euren azalaratzeko, ezta europarrek hango sakontzeko. Emoten dau, Ipar Ameriketako beste erraldoia dan Estatu Batuetan ez bezala, paradisu antzeko egoera baten bi-

zi dirala, lehen munduko estatu aurreratuenetakoa dan horretan. Baina, han be gertatu gertatzen dira gauzak, onak eta txarrak. *Aragoan be txakurrek ortozik!*

Han be jatorrizko kulturak (amerindiarrenak) erreserba antzekoetan gordeta daukiez, jagoteko asmoagaz edo, hizkuntza eta tradizio propioak galdu ez daiezan edo, globalizazioan urtu ez daitezan edo... Ala izango da turistei erakusteko, kontzientzia zuritzeko, edo inperialismoa eta arrazakeria estaltzeko?

Auzoko Estatu Batuetakoak baino nasaia bizi dira, baina han be gertatzen dira mendebaldeko zibilizazio eta gizarte modernoetan gertatzen ohi diranak: istripuak, indarkeriak, bakartadeak, inperialismoak, "A" gripearen aldeko kanpaina ulertuezinak...

Han be, kultur aniztasunaren izenean (bertakoez aparte, txinatarak, italiarrak, hegoamerikarrak, afrikarrak...), badira kulturen arteko talkak eta konfliktoak, estatuaren mugetako kontrol zorrotzez,

Boduazu arazorik nahi duzun lekura iristeko?

Arazorik duzun lekura iristeko

Arazorik duzun lekura iristeko

Arazorik duzun lekura iristeko

Arazorik duzun lekura iristeko

902 54 08 54

edo etorkin mobimentuak ondo iraziz edo "ghetto" antzeko auzoetan antolatuz bideratuak.

Independentzia gosez

Han be frantses hiztunek ahalegin eta lan handiak egin behar dabez elebitasunaren aldarrikapenean ingeles orojalea-rengandik babesteko. Quebec probintzian frantsesa da nagusi kalean eta eskolan, baina gehienek ingelesa be normal-normal erabiltzen dabe. Badira ingeles hutseko unibersidadeak, eta negozio zentroak be elebidun oihan horretan. Baina, ez da errespetu berbera, ezta gixiagi be ezaguera berbera, ondoko ingeles hiztunen probintzietan, Ontarion eta horreetan, ezpada Ottawa uriburu administratiboan azaleratzen dan elebiduntasun ofiziala.

Badagoz han be, bi erreferendum galdu ondoren (azkena ehuneko baten proporzinoagaitik), independentzia gosez. Eta bertako partidu nazionalistak hasi dira beste erreferendum bat presta-

ten, azkenean urte luzez aldarrikatu daben hori lortzeko asmoz. Horren adierazgarri dira *Le petit livre des citations indépendantistes* argitaratu barri dan amesetarako liburuxkatik hartu dodazan zita pare hau: *"J'espère avec tous les ancêtres qui ont espéré; j'espère avec tous les espérants d'aujourd'hui; j'espère par-dessus mon temps, par-dessus tous les découragés... Nous aurons un pays qui portera son âme dans son visage"* (L. Groulx); *"Nous avons résisté (survivable). Nous avons insisté (partenariat). Nous allons exister (indépendance)"* (B. Frappier).

Baina punta-puntako teknologiadun eta per capita errenta oso handidun herrialde horretan ez dira txarto bizi. Orain arte ez dabe krisi ekonomikoa oso sakon nabaritu, ez dago apenas langabeziarik, hilaren amaieran soldata ederrak kobraten

dabez, argindarra eta telefonoa merke-merke, politika sozialak tente-tente...

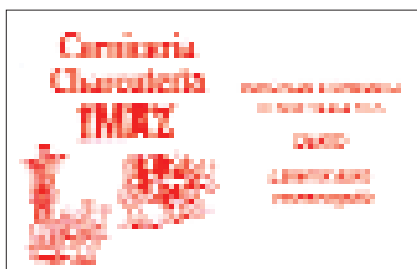
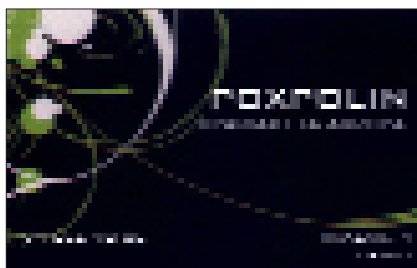
Merezi dau Quebec ezagutzea. Hiru aldiz Frantziaren lur-eremua osatzen dauan herrialde honek baditu naturaren miresgarritasunak, bizi dira bertan jente abegitsuak eta umilak. Ez dago hain urrun Kamerun!

Bertan nagoala jakin dot oraintsu aurkitu dabezala euskal itsasontzi baten aztarnak, IX. gizaldikoak!, Quebec-eko iparraldeko kostaldean urperatuta. Bertan jakin dot, antza, euskal arrantzaleak udabarri aldera joaten zirala hango uretara 20-25 egunetan baleak harrapetara. Bertako amerindiarrakaz beti tratatu onetan (alkar ulertzeko dialekto antzeko bat be asmau eben eta), koipearen lanak amaituta, udagoienean etxerantz abiaten ziran hurrengo urtera arte. Uragaineko euskal toponimia horren leku...

Kanadako Parlamentuaren egoitza ofiziala (Goi-kamara, behe-kamara eta liburutegia)

*"Emoten dau paradisu
antzeko egoera baten
bizi dirala, lehen
munduko estadu
aurreratuenetakoa
dan horretan"*

Kale istiluak, Zamudion: 1913

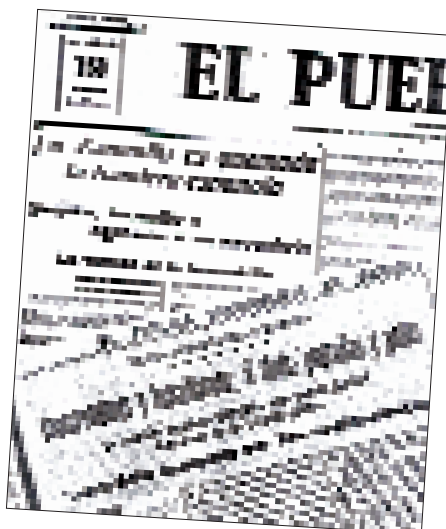
Aberri Eguna ospatu den hil honetan, AIKOR! aldizkariak beste ospakizun bat gogoratu nahi izan du, orain ia ehun urte egina: Zamudioko Euskal Jaiak eta orduko istilu larriak. Ondorioak oso gogorrak izan ziren eta istiluoi buruzko albisteez egunkarietako lehen orriak bete zituzten astebetez Euskal Herrian eta Espainian.

t: Alberto Mtz. de la Cuadra

1913ko abuztuaren 17an, "bizkaitarrak" Euskal Jaiak ospatu zituzten Zamudion. Bilkura Lekunbarriko zelaietan egin zen, eta jendetza handia batu ei zen. Egun osoko egitaraua prestatu zen: meza, ezpata-dantzak, Galdakaoko bandaren kontzertua, bazkaria, mitina, Enbeita eta Eustakioren bertso saioa eta, azkenik, erromeria. Arrastiko zazpitan, bildutakoak etxera bidea hartzen hasi zirenean, "Circulo Conservador"-aren aurretik igaro ziren (Esperantza etxeko 1. solairuan zegoen) eta borroka piztu zen orduan. Istiluetan, etxeari harrika egin eta su eman zioten, bandera espainola erre zuten, zaurituak izan ziren...

Han gertatutakoari buruz badira bertsio bat baino gehiago, elkarren artean oso desberdinak. Beraz, zaila da jakiten egiaz zer gertatu zen. Egunkari batzuek kazetariak bidali zituzten Zamudiora, istiluen berri bertatik bertara emateko: *El Liberal*, *Euzkadi*, *El Noticiero Bilbaino*... Haien bertsioak ez datoz bat puntu askotan. Kontserbadoreen arabera, bizkaitarrak izan ziren tiroka jardun zutenak, eta etxea erretzen saiatu ziren. Abertzaleek hori guztia ukatu, eta esan zuten taberna barruan zeudenek egin zutela etxeko sua, galtzu eta ote adarre su emanda, ke artean ihes egiteko.

Istiluen eraginez, hainbat lagun zauritu ziren (haietako batzuk, tiroz). Esate baterako, Ricardo Arostegieta eta Felipe

Goian: egun hartako egunkariak.
Behean: agintarien bazkaria.

Istiluek ondorio larriak ekarri zituzten: etxeari su eman zitzaion, bandera espainola erre zen, atxiloketak izan ziren...

Artetxe zamudioztarrak, Bruno Barbaria Olabeagakoa, Luis Etxenagusia edo Ildefonso Urizar. Beste zauritu bat Zamudioko apaiza izan zen, Marcelino Apraiz. Hainbat lekukoren arabera, apaiza izan zen etxetik tiro egin zutenetarikoa bat. Hark ukatu egin zuen hori El Liberal egunkarian, baina apaiza tiroka ikusi zuten zenbait herritarrek, eta hala plaza-ratu zuten egunkariak. Apraizen bertsioari indarra emateko, kontserbadoreek esan zuten apaizaren etxean ez zela armarik erabili. Apaizaren izekoak, ordea, apaizak ehiza eskopeta bat bazuela berretsi zuten.

Bertsio ofizial bi

Bertsio ofizialak bi dira, baina ez dira batere argiak. Izan ere, ez Jose Antonio Mendiguren alkate abertzalea ez Guardia Zibila ez ziren izan istiluak gertatu ziren tokian. Alkatearen arabera, gazteak Circulo Conservador-en aurretik igaro zirenean, tiroak irten ziren Circuloko etxetik, eta

lauzpabost lagun zauritu ziren. Alkateak aitortu zuen, hala ere, hori guztia jazo zenean, bera Lekunbarrin zegoela.

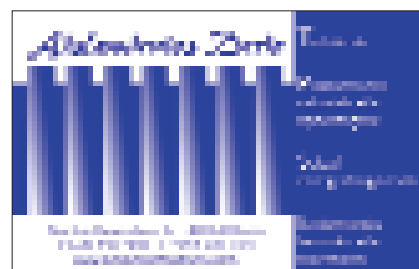
Beste alde batetik, Guardia Zibilaren buruaren arabera, abertzaleak harrika hasi ziren Circulo Conservador-en kontra, handik pasatu zirenean. Gainera, abertzaleek bandera espainola erre zuten, Circulon sartzen saiatu ziren, beheko denda asaltatu eta bertako jeneroak apurtu zuten. Hiru lagun –kontserbadoreak– zaurituta gertatu ziren. Baina zalantzagarria da bertsio hori ere. Izan ere, Zamudion ez zen Guardia Zibilen posturik, eta agenteak nahiko berandu (24:00etan) heldu ziren Bilbotik. Zamudion izan zirenerako, amaituta zegoen dena.

Banderaren desagrabioa

Handik gutxira, lehen atxilotetak egin ziren. Mauricio Llodio bilbotarra eta Martin Aurrekoetxea begoñarra atxilotu

zituzten, eta Larrinagako presondegian sartu. Abertzale ezagunak ziren biak. Beste alde batetik, abuztuaren 31n, kontserbadoreek ekitaldi bat antolatu zuten Zamudion, bandera espainolari desagrabioa egiteko. Probintziako zirkuluetako kideak bildu ziren hara. Zamudioko Circulo Conservador zegoen etxera joan, eta bandera eskegi zuten hango balkoitik. Bergék, Madriletik propio etorrita, mitina eman zuen. ABC egunkari madrildarrak ekitaldi horri buruzko informazio zabala eman zuen, argazkiez hornitua.

Istiluok zalaparta itzela atera zuten prentsan, hainbestearino non Fernando María Ibarra Bizkaiko alderdi kontserbadorearen buruak bilera egin behar izan baitzuen Alfontso XIII.a erregearekin, istiluon berri emateko. Baina denbora ez da alferrik igarotzen, eta gaur egun, mendeurrena betetzeko gutxi falta dela, ahaztu samar daude orduan gertatuak.

Txorierrri Politeknikako taldea

Radimer Txorierrri areto-futbol taldea

Herrialde komunistetan dena antolatzen du Estatuak, baita kirola ere. Horregatik, sindikatuek, estatuko enpresek edo armadako sail ezberdinek sortzen zituzten futbol taldeak. Esate baterako, Moskuko Spartak taldea baserritarrek eratu zuten; eta Kieveko Dinamo taldea, poliziek. Errumanian Timisoarako Politeknikako ikasleek osatu zuten futbol taldea. Radimer Txorierrri areto-futbol taldeak ez du zerikusirik komunismoarekin, baina horrek ere Txorierrriko Politeknikaren babesa du 1999tik.

t: Gaizka Eguskiza / a: Radimer Txorierrri

Derioko Txorierrri areto-futbol taldea hasiera-hasieratik dago lotuta Txorierrri Politeknikari. "Politeknika orain dagoen eraikinera eraman zutenean kirola bultzatzen hasi ziren. Hasiera batean, eskola mailako kirola zen, eta boleibol, saskibaloia eta areto-futbol taldeak osatu ziren. 1998an gazteen taldean ibili ginen areto-futbolariak nagusiegiak ginen maila horretan jokatzeko jarraitzeko, eta Argi Martínez presidenteak talde federatua sortzea erabaki zuen. Taldea 1999an hasi zen jokatzeko, Lurraldeko Bigarren Mailan", esan digu Jorge González taldeko ordezkariak. Gaur egun, taldeak urdinez jantzita jokatzen du maila horretako hirugarren multzoan. "Garai batean, batez ere ikasle

*Urte berean -2003an,
alegia-, mutilek igoera
lortu, eta neskek
dena irabazi zuten*

ohiek osatzen zuten taldea, baina gaur egun ez da horrela gertatzen. Politeknikak aretoa utzi eta fitxak eta ordaintzen dizkigu. Diru aldetik, zoriontsu sentitzen gara gure mailako talde gehienekin alderatuta. Izan ere, Politeknikak eta Radimer enpresak gastuak ordaintzen dizkigute". Aipatutako azken babeslearen eraginez, izena aldatu egin da aurten: orain Radimer Txorierrri dira.

*"Igoera aurten
lortzen ez badugu,
datorren urtean
saiauko gara"*

Gaur egun mutilek baino ez dute jokatzeko, baina 2003an nesken taldea ere sortu zuten. "Nire lehengusinak Bilbo taldean jokatzeko zuten eta bertan arazoak izan zituzten batzarkideekin. Gure babespean nesken taldea eratzea proposatu nien eta onartu egin zuten. Oso talde ona zen; onegiak, Lurraldeko mailan jokatzeko. Eta Liga eta Kopa irabazi zituzten". 2003an ere mutilen taldeak Lehenengo Mailarako igoera lortu zuen. Klubaren urterik onena izan zen. Hurrengoan, aldiz, nesken taldea desagertu egin zen, eta mutilek ezin izan zioten mailari eutsi.

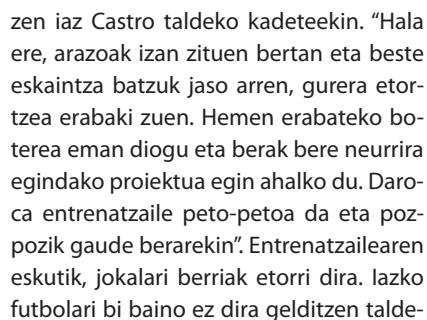
Igotzeko itxaropena

Gaur egun anbizio handia du taldeak. "Epe laburrean kategoriaz igotzeko asmoa dugu. Horretarako, taldea erabat berritu da, eta entrenatzaile berria ere ekarri dugu aurten. Espero baino hobeto hasi genuen denboraldia, eta lehenengo itzulian, partida bi izan ezik, beste guztiak irabazi egin genituen. Bigarren itzulian, aldiz, kaskar gabiltza. Hori dela-eta, ez dakit igotzeko aukerarik izango dugun. Aurten lortzen ez badugu, datorren urtean saiauko gara".

Entrenatzaile berria Aitor Daroca da. Daroca Estatuko txapeldunordea izan

Zutik: Aitor Daroca (entrenatzailea), Gorka, Emilio, Javi, Edu, Rubén eta Mejo
Belauniko: Joseba, Aitor, Coluso, Mikel eta Borja

Radimer-Txorierriekin batera beste talde txorierritar bi aritzen dira multzo berean: Derioko Pozgarri B eta Zamudio. Harreman ona dute euren artean, baina Zamudio taldearekin lehia berezia dago. "Aurten arazo txiki batzuk sortu dira eurenkin, baina polita da partida bereziak jokatzeara". Batez ere, etxean dabil sendo Jorge-ren taldea. "Azken bolada honetan indarra galdu dugu eta aurten Txorierriko artoa gotorleku bihurtzea izan dugu helburu". Igoeraz gain, beste asmo bat dute taldeko arduradunek etorkizunari begira. "Taldea ezagunago egin nahi dugu Txorierri mailan. Herriko jendeak beste taldeen berri du, Pozgarri, esate baterako. Hala ere, badirudi gure egoitza Politeknika denez, herritik kanpo gaudela".

[illegible]

KONTAKANTO KULTUR ETXEA
LAGARDI KALAN, 1 (ALDAREN BORDA)
 Telefonoa: 945 493.400-19

HITZALDI-PROIEKZIOA

Apirilaren 18an, 19.00etan

"BONDIKA HAITTAMIA"
 Iratxe Martiarena, Alai Etxearen
 berridazkuntza proiektuaren
 (Piraketa) gaurerako lehen irratia eta
 DOKUMENTUAKO IRATZARTE
 MATEA (2008/2009)

BIDEO PROIEKZIOA

AGOTZAR JAKI
 (Elizabete, 1943-2004)
 7. irratia (2008/2009)

**"RECORDANDO SONDEKA
 GOGORATUZ"**
 Sondekaren 100. urtearen eromena
 (2008/2009) irratia eta irratia eta irratia

WONDROSOAKO LEHIOAK
 Apirilaren 19an, 19.00etan

ANTZERKIA

Apirilaren 18an, 19.00etan

**Gaitzeren
 Sukarretan**
 (2008/2009)
 1. irratia eta
 2. irratia

"BANI BANI"
 AZIOLA Teatxeraren 100. urtearen
 (2008/2009)

1. irratia eta 2. irratia
 3. irratia eta 4. irratia

Arnasa hartzeko artea

Erreza da arnasa hartzea. Jaiotzen garenetik, inkontzienteki, badakigu airea hartu eta botatzen. Mugimendu harmonikoa da, zeinetan esfortzuak gorputzeko muskuluetan eta artikulazioetan zabaltzen baitira, modu naturalean eta automatikoan.

Mikel Etxebarria, fisioterapeuta

Muskulu-talde baten aktibazioa eta bular-kaxari lotuta dauden estruktura ezberdinen mugimendua dakartzan ekintza da arnastea. Eta ekintza guztietan bezala, badaude gehiago lan egiten duten alde batzuk eta mugimenduari laguntzen dio-

ten beste batzuk. Baina, zer gertatzen da bigarren mailako muskuluak lehenengo mailakoak balira bezala lanean hasten direnean?

Jaso daiteken lehenengo ondorioa muskulatura lagungarriaren gainkarga da, muskulu horiek ez baitaude prest halako lanak egiteko. Muskuluak estu eta laburra-

go bihurtzen dira, eta kontrakturak izateko joera dute. Ondorioz, mina eragin dezakete. Gehiegizko tentsioak hezur-estruturaz ezberdinetan ere izango du eragina: buru-hezurra, orno zerbikalak, lehenengo sai-hets-hezurak eta sorbalda. Jarrera-arazoren bat baloratzen gabiltzanean, horiek ere kontuan hartzea ezinbestekoa da.

Lehen esan bezala, mugimendua automatikoa da. Hori dela-eta, txarto egiten badugu, lesioa izan dezakegu, edo okerragoa eta ohikoagoa dena: bizkarrezurrarekin zerikusia duten patologia askoren eragile bat.

Luzatze-jarrerak

Lehenengo eta behin, arnas mugimendua hartu behar dugu kontuan. Jarrerazko zein emoziozko erlazio-egoera batean, arnasa hartu eta botatzean, sabela gorantz eta beherantz nola mugitzen den nabaritu behar dugu, eta toraxa momentu orotan erlaxatuta eduki. Horrela, diafragmari uzten diogu arnasa hartzeko funtzioa egiten eta birikiak beherantz luzatu egiten dira. Era berean, bularreko muskulu txikiaren eta sai-hetsarteko muskuluen ekintzari esker, bular-kaxa handitu egiten da, birikiaren bolumena askoz gehiago handituz.

Gero, lesioak edo mugimendu natural horretan eragina duten oztipoak aurkitu behar ditugu. Pertsona batzuek arazoak dituzte toraxa beherantz eramateko, eta hori gorantz gogor egiten duten muskuluak daudelako izaten da. Besteak beste, esternokleidomastoideoa eta eskalenoak dira muskulu horiek.

Azkenik, tentsioa duten aldeak luzatze orokorreko jarreraren bitartez erlaxatzen ikasi behar dugu, baita arnas mugimenduaren patroia berrezi ere. Jarrerak posizio ezberdinetan egingo dira, erritmoa bizitzaren egoera bakoitzera zuzen egokitzeko.

Ruper Ordorika

Figura:
Apinlak 16
Ordnae
32:30:00
Lekua:
Lekamake henteian
Santake:
10 euro (hemi
gustictam salgai)

Lezaman Zorrizketan hamaika!!!

Numaritas lecanahu dharitacem antecunatam
hantik egingo da. Homeraz gainera, literataria
elkimen aurgetu ere egingo da emeraldan.

Ekainak 4, 5 eta 6an Literatura Larrabetzun

Albert de la Harpe, 30 rue de la Harpe, 75005 Paris
 Téléphone : 01 47 79 40 00
 Fax : 01 47 79 40 01
 E-mail : albert@delaharpe.com

100

[illegible]

Anti-Lactobacillus

W. J. G. M. Meijer

1870

3D etxera ere helduko da

t: Xabier Díaz, BTEK-eko zuzendaria

Gogoan duzue telebistan hiru dimentsioko pelikulak ematen zituztenean? Bai, halakoak gutxitan ematen zituzten. Eta gainera, pelikulok ikusteko, kar-toizko betaurrekoak erosi behar ziren, kristalen ordeztatu plastikozko urdin bat eta beste gorri bat zituztenak. Edo etxean zelofanaz prestatu. Gauzak asko aldatu dira ordutik hona, eta Gabonetarako hiru dimentsioa berezkoa duten telebistak merkaturatuko dituzte telebista egile askok: LG, Panasonic, Samsung edo Sony, besteak beste. Zoritarrez, modelo berri guztiek zinean erabiltzen diren betaurrekoak beharko dituzte. Adituen arabera, oraindik ere beste hamarkada bat itxaron beharko dugu, betaurrekorik beharko ez duten 3Dko teknologia ezagutzeko.

3Dko efektua lortzeko, begi bakoitzak apur bat ezberdina den irudia ikusi behar du, errealitatean gertatzen den bezala. Efektu hori lehengo betaurreko

“Hamarkada bat itxaron beharko da, betaurrekorik beharko ez duten 3Dko teknologia ezagutzeko”

gorri-urdinen bitartez lortzen zen: irudiak ezkerreko eta eskumako perspektibatik lortzen ziren eta bakoitzari kolorezko filtro bat ezartzen zitzaion, gero biak batera

grabatzeko (anaglyfo irudiak). Betaurrekoetako filtro gorri-urdinek kontrako efektua egiten zuten eta horrela, begi bakoitzak irudi bat ikusten zuen.

144 aldiz segundoko

Telebista berrien sistema beste bat da, ordea. Betaurrekoek txandaka, eta begiak ez antzemateko moduko abiaduran, iluntzen dituzte ezkerreko kristala eta eskumakoa. Bitartean, ezkerreko eta eskumako begientzako irudiak azaltzen dira telebistan, betaurrekoekin sinkronizatuta daudela. Ezkerreko begiak ikusi behar duen irudia pantailan dagoenean, telebistak seinale infragorria bidaltzen die betaurrekoei. Betaurrekoek hura jaso eta

eskumako kristala iluntzen dute. Eskumako begiak ikusi behar duen irudia dagoenean, beste

seinale bat bidali eta betaurrekoek ezkerreko kristala iluntzen dute. Ekintza hau hainbat alditan egiten da segundoko; 144 aldiz segundoko, sistema batzuetan.

Beste teknologia batzuk badabilizta ikertzen, eta badira betaurrekorik behar ez duten 3Dko monitoreak. Baina sentsazioa ez da hain ona, eta, gainera, efektua puntu jakin batzuetatik baino ez da antzematen. Apur bat mugitzen garenean, desagertu egiten da. Beraz, betaurrekoekin konformatu beharko dugu oraingoz.

BITUTEGIA ERABILTZAILEA

Ruben

Entrenamendu Erakunde Plazak, 1. Tel. 911 661 61 69

Castellón (Balears)

RIPSA

MAINTENIMIENTOS INFORMÁTICOS

INFORMACIÓN INFORMÁTICA

SERVICIO MANUTENIMIENTO

TECNICO TECNICO

Avda. Reina Victoria, 11 - 01001 - Castellón

911 661 61 69 - 911 661 61 69

BAR RAFI

100% Cerveza Artesanal

100% Cerveza Artesanal

100% Cerveza Artesanal

100% Cerveza Artesanal

Mundialak gara txorierritarrok!

t: Juan Luis Goikoetxea / i: Aritz Albaizar

–Hartuko dogu kafe bat Txori?
–Kafe bat gitxitxu biontzat Luki. Ez?
–Zeuk arrazoa Txori! Hartuko dogu kafe bana?

–Ederto! Goazen!
–Badakizu zer gai dakartsudan gaur Txori?

–**Etxakiat** ba!
–Hara! Madrileko prentsak-eta dinoe gu txokokoak garala, ez unibertsalak.

–Serio hator gaur Luki!
–**Eske**, telebistako tertulianoakaz sutan paretan nona!

–Heure errua, mutil, holako txarri zatarrak entzun egiteagaitik.

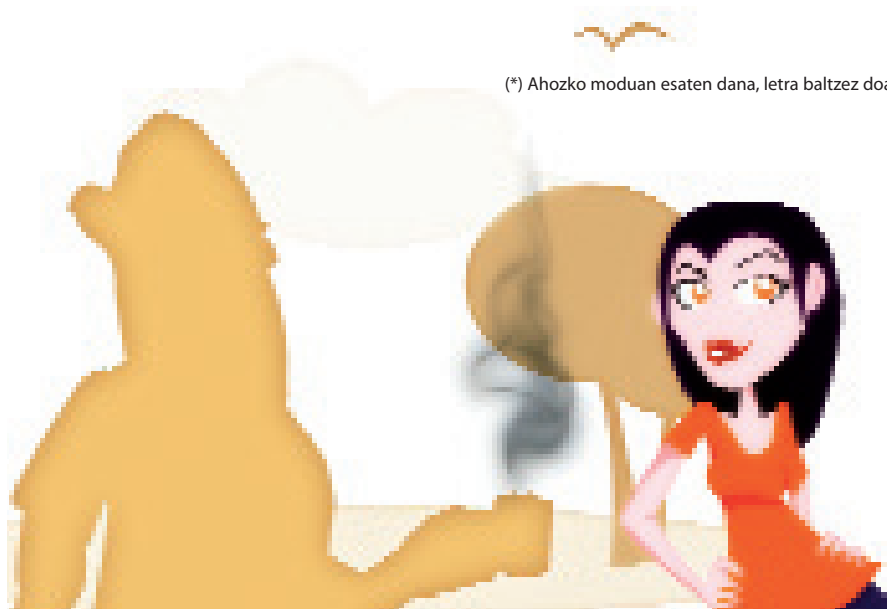
–Bai! Baleiteke! Kontua da, dinoela, mendiarte honetan, geure zilbotari hazka bizi garala, eta Euskal Herria triperuen erreinu bihurtu dogula; baina gu, Txori, globalak be bagara gero!

–Bai Luki, elaiak Afrikara joaten jakuz neguan, baserrietara etorteko udabarrian. Gure txoriak be internazioanalak dira.

–Eta, Txori, Zamudion munduko hegazkinetarako azelinak nahiz haizebideak egiten dira.

–Eta, Luki, Indiatik datorren eguzkia egunero pasetan da Larrabetzutik eta Australiako iretargia Sondikatik.

–Gainera, Txori, *Basque Country* osoan **bere** ospetsuak gara, mundialak! Athle-

(*) Ahozko moduan esaten dana, letra baltzez doa

ticek Lezaman ikasi dau futboleak eta Euskaltelek Derion.

–Zertan, bizikletan Luki?

–**Bueno**, Txori, egia esan, bizikleteari, auzoko Lorentzak Hankarteko txiriki-txarrakia esaten deutso, euskara garbian holan dala-eta.

–**Pitike-pitike** konturatuz noa, Luki, kafe orduan, gure alkarrizketak dirala, bizitzaren modukoak, baina parte aspergarria kenduta, Alfred Hitchcock-ek esaten eban moduan.

–Badakizu zer gertatzen dan, Txori,

guk alperriko berba gitxi egiten dogula, ez gara horreen tertulianoen modukoak. Badakizu zer idatzi eban Lichtenberg-ek?

–Zer Luki?

–Ba, edozein pertsonak nahiko dituala 5 minutu eguneko albiste barriak kontatzeko, gainerako kontu guztiak arterik esanak dirala.

–Ene! Oraintxe igaro dira bost minutu kafea hartzen sartu garanetik hona, Luki.

–Goazen, orduan, kafetegitik, **ostantzean**, betiko zozokeriak errepikatzen hasiko gara geu bere.

 aisia PHOTO
Baserri menua
1. Baserriko txerriaren koka, 2. Baserriko txerriaren koka, 3. Baserriko txerriaren koka, 4. Baserriko txerriaren koka, 5. Baserriko txerriaren koka, 6. Baserriko txerriaren koka, 7. Baserriko txerriaren koka, 8. Baserriko txerriaren koka, 9. Baserriko txerriaren koka, 10. Baserriko txerriaren koka
29 €
gure menua
5.750.000
(10.000.000.000)

LEHIAKETA

Bi lagunentzako tratamendua:
TXOKOLATEZKO ESTALDURA

**Nork egin du
Sondika Gogoratuz
dokumentala?**

Bidali erantzunak, hilaren 15a baino lehen:

–Telefonoz: 94 452 34 47

–e-mailez: aikortxori@aikor.com

Aurreko erantzuna:

Iñigo Galán eta June González

Irabazlea: Estibaliz Alonso

Bakoren bazterra

Bizitzaren gatza

Iñaki Suárez, sumillerra

Kaixo aikor!lagunak, zuekin ohar batzuk partekatzea gustatuko litzaidake produktu magiko bati buruz: gatza. Antzina gaur egun baino askoz preziatuagoa zen eta leku batzuetan urre zuritzat zuten. Truke-moneta moduan erabiltzen zen eta antzinako erromatarrek harekin ordaintzen zieten ejertzitoei. Gatzagatik, basamortu eta ozeanoetan zehar zabaldu ziren merkataritza-bideak. Herri-lan inportanteak finantzatzeko erabili zen, eta gudak eta matxinadak eragiteko. Baita faraoiak momifikatzeko ere.

Gatza arrunta eta egunerokoa dela pentsa dezakegun arren, misterio-kutsua ere badu. Izan ere, ardo-orbana kentzeko baliagarria den heinean, errepideetan izotza saihesteko ere bada baliagarria. Edo bainu bero batean erlaxatzeko, edo gure platerik gustukoenei alaitasuna emateko. Baina nondik dator gatza?, zenbat mota daude? Ba, nondik ateratzen den erreparatuta, hiru mota daude:

a) **Gatz-harria edo harribitxia.** Lurpetik ateratzen da eta han harria balitz bezala azaltzen da, buztin artean. Zikin dago eta findu egin behar da gizakien kontsumorako.

b) **Lurreko gatza.** Gatza urarekin nahasten denean sortzen den gatzunetik dator. Gehienbat industrian eta elikaduraren sektorean erabiltzen da.

c) **Itsas gatza.** Onena da gizakien kontsumorako. Gatzagetatik ateratzen da, itsas ura lurruntzetik.

Gatza sailkatezko beste modu bat garauen tamainaren arabera da: **gatz fina** eta **gatz lodia**. Beste alde batetik, badaude gatz mota batzuk mundu mai-

lan oso ospetsu bihurtu direnak. Hona hemen adibide batzuk:

a) **Guérandeko lore-gatza** (Bretania). Gatzen kabiarrak esaten diote eta oso egokia da errekiak eta entsaladak maneatzeko.

b) **Maldon gatza** (Ingalaterra). Oso garbia da eta itsas zaporea du. Elikagaiak ontzeko erabiltzen da zerbitzatzerakoan.

c) **Gatz beltza edo sanchal** (India). Apenas dago finduta eta oso zapore bitxia du.

d) **Morton gatza** (Ameriketako Estatu Batuak). Sodio gutxi du eta gatz eta potasio kloruroaren arteko nahasketa da.

e) **Hale Mon gatza** (Gales). Itsas gatz garbia da eta espeziekin nahastuta topatu ohi da.

f) **Himalayako gatza.** Arrosa-kolorea duen gatz-harria da. Mineral eta oligoelementu asko ditu eta zapore kurruskari gozoa du. Oso egokia da edozein motatako elikagaietarako.

Gatz horiek guztiak apartekoak dira eta badaude askoz gehiago. Baina jolas-ten hasteko, nahikoa da. On egin.

Etxeko sukaldaritza

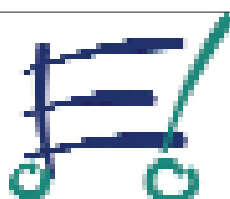
Txarri hankak

*Maite Lekerika, sukaldaria***Osagaiak (lau lagunentzat):**

- 4 txarri hanka (erreta badagoz, hobeto)
- 3 kipula
- 6 berakatz atal
- 10 piper txorizero (aldez aurretik beratzen jarriko doguz, eta kendu egingo deutsegu mamina)
- Zorrotada bat tomate prijidu
- Pipermin gorri bi
- Kopa bat koñak
- Koilarakada bat gantz edo koipe
- Orioa, gatza eta ura

Presteteko errea:

Txarri hankak erdibitu eta egosi egingo doguz. Egosteko erabilitako uraren apur bat gorde egingo dogu. Kipulea eta berakatzak txikitu egingo doguz. Kazuela baten erregosiko doguz piperminagaz batera. Gorritzen hasten direnean, piper gorrien mamina eta koipea gehituko doguz. Eragin egingo deusagu eta su motelean minutu baten izango dogu prijiduten. Koñaka bota eta sua emongo deusagu. Alkohola erre arte eragingo deusagu. Sua amatasten danean, honeek botako doguz: tomate, gorde dogun ura, ur bero apur bat eta gatza. Hamar minutu inguruan izango dogu egosten. Dena ondo irabiau, eta txarrihanken gantetik botako dogu (hankak lurrezko kazuela baten ipiniko doguz). Su motelean beste ordu lauren baten eukiko dogu egosten. (Bezperan eginda jaten badoguz, hobeto).

Ercoreca
supermerkatuak

Flikaldurara afitzuna

Gomendioak

Amagoia Gezuraga

LITERATURA: NAGUSIAK

- Shahmarán. J. Arretxe
- Autokarabana. F. Etxegoien
- Bilbao samurai. F. Morillo
- Treking Donostia-Baiona

LITERATURA: HAUR ETA GAZTEAK

- Mari Ttipia eta Kantoni Gaztelugatzen. M. Tellagorri
- Ilargi malutak. K. Santisteban
- Urperatze handia. K. Linazasoro

MUSIKA

- Marraren beste aldean zeu. Seiren
- Ze esatek. Ze esatek

- Fandango: Habana sessions. K. Junkera, R. Luna
- Bi herri, irrintzi bat. MusikHerriaken eskutik, Sahara eta Euskal Herriko musika. 20 abestiz osatutako diska.

Sudokua

4	5							
7				1	5			6
			2	9	7	1		
		6		4				5
3			5			6		
9				6		3		1
	9				1			3
	3		9				1	
	6	7	3	8	4			

10	11	12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	32	33	34	35	36
37	38	39	40	41	42	43	44	45
46	47	48	49	50	51	52	53	54
55	56	57	58	59	60	61	62	63
64	65	66	67	68	69	70	71	72
73	74	75	76	77	78	79	80	81

Antzerkia eta filmak

Zamudio

- > *Fiebre del sábado noche*, Arriaga antzokian. Maiatzaren 6an, 20:00etan. Izena ematea: apirilaren 26ra arte.

Hitzaldiak

Derio

- > "Trekking Baltoro eta GII-GIra igoera", Jon Aroztegi eta Nestor Goikoetxearen eskutik. Apirilaren 16an, 19:30ean, Gurea Aretoan.

Ikastaroak

Sondika

- > Auto-estimua eta komunikazioa. Izena ematea: apirilaren 12tik 16ra bitartean, liburutegian.
- > Lore-arte. Izena ematea: apirilaren 12tik 19ra bitartean, liburutegian.

Irteerak

Sondika

- > Mugarra. Apirilaren 18an, 9:15etan, Goronda Gane ikastetxearen ondoko aparkalekuan. Gurasoen elkarteak eta Udalak antolatua. Izena ematea: apirilaren 15era arte, liburutegian.

Zamudio

- > Dima. Apirilaren 11n, Arroeta mendi taldeak antolatua.
- > Iparralde. Apirilaren 24an eta 25ean, Lagatzu euskara elkarteak eta Arroeta mendi taldeak antolatua.

Lezama

- > Maestrazgo (Teruel). Apirilaren 1etik 5era, Gailur mendi taldeak antolatua.
- > Ballo mendia. Apirilaren 25ean, Gailur mendi taldeak antolatua.
- > Salinas de Añana. Apirilaren 25ean, Zorribike txirrindularitza elkarteak antolatua.
- > Urnieta (Leiza-Urepel-Arano). Martxoaren 14an, Arroeta mendi taldeak antolatua.

Kirola

Derio

- > III. Emakumezkoen Txirrindularitza Lasterketa. Apirilaren 18an, 10:00etan, Udondo Irish Tabernan. Bizkaiko Txirrindularitza Federakundeak eta Mankomunitateak antolatua.
- > Derioko I. Kopa (eskuz banakako txapelketa). Apirilaren 30ean, 18:00etan, frontoian.

Lehiaketak

Sondika

- > XVII. Argazki Rally, Sondika-Goiri argazki taldeak antolatua. Apirilaren 25ean, 10:30ean, Artebe kiroldegiko aparkalekuan.

Derio

- > X. Argazki Rallya, Derioko Argazki Taldeak antolatua. Apirilaren 24an, 10:00etan, kiroldegian.

Musika

Derio

- > Udaberriko kontzertu korala. Apirilaren 24an, 19:30ean, San Isidro elizan.

Tailerrak

Zamudio

- > *Diseinatu zure boligrafoa!* Apirilaren 10ean, 11:00etan, liburutegian. 6 urte-tik 12 urtera bitarteko umeentzat.

Bestelakoak

Derio

- > Dantzaldia, nagusientzat. Apirilaren 25ean, 18:00etan, kiroldegian.

Elaboración y envasado
de aceites vegetales
de primera calidad.
Materia prima seleccionada.

Grat. 4 - 18/20
Luzern - Suiza

14-151 10 17

EXCAVACIONES
AZURMENDI

EXCAVACIONES AZURMENDI S.L.

GOIKO
TABERNA

Taberna tradicional
de Gasteiz

Menús tradicionales
de la zona
de Gasteiz

Reservas y pedidos
por teléfono

10000 Horas de entrenamiento

El caballo es un animal
que necesita ser entrenado
correctamente para ser
utilizado en el deporte.

10000 Horas de entrenamiento

El caballo es un animal
que necesita ser entrenado
correctamente para ser
utilizado en el deporte.

GOIKO TABERNA

Taberna tradicional
de Gasteiz

Menús tradicionales
de la zona
de Gasteiz

Reservas y pedidos
por teléfono

**Qure gizarte erantzukizunak ingurumena
zaintzera behartzen gaitu...**

...malla handiko teknologiarekin.

ITP Taldean atxalegi handia egiten dugu. Berkele alorrean hegazkin-motor
magetromaguetan, eta Almeríaren CO₂ gailueya garatze dutenak, daramela
16.000 pila, 10.000 litro, 100.000 kg eta 10.000 m³ erabiltzen dituzte. Gailueya
hazterako talde-lana egiten du. ITP Inmagrila, Ingunman Aluminio Taldean
Integratua jaxi duen Espainiako lehenengo enpresa aeronautikoa para,
Ingunmanen errepasatutako dispozioko fitxaketa, botaen para gurean
haztertu behar duen ad para.

AURTENETXE, SA.

Kontzezionarioa - Banatzailea - Zerbitzu Teknikoa

Glanni Ferrari

STIHL

OREC

HONDA
The Power of Dreams

HUSTLER

VIKING

Oleo-Mac

ESKAINTZAK AUKERAK

2009ko tresneria:

Ebakigailuak

Esku-motosegak

Motozerrak

Traktoreak

Birringailuak

Kubota

berria

Aretxalde auzoa, 105
48196 Lezama (Bizkaia)

Tel: 94 455 62 66

Faxa: 94 455 65 66

Sogea Pol., 34. pab
Lauaxeta Olerkari
48100 Mungia (Bizkaia)
Tel. eta faxa: 94 674 83 62

Autonomía, 57
48012 Bilbao (Bizkaia)

Tel: 94 427 29 18

Faxa: 94 427 29 18